

U.B. 76173
FILM
STINIAZ
SZERKESZTI EGYED ZOLTÁN
KÖZTÁRSASÁG
TÁR

4/

ÁRA **40** FILLÉR
IV. ÉVFOLYAM 1. SZÁM
1941. JANUÁR 3—9-IG

SZELECZKY ZITA
AZ „ELADÓ BIRTOK”
CÍMŰ ÚJ MAGYAR FILMBEN
(Kárpát-film—M. F. I.-Pálházy felv.)

Film, Színház, Tródalom
Szerkesztő: Egyed Koltán

IV. évf. 1. szám 1941 január 3-9

Zrinyi Ilona

Thököly Imre

Telenet:

A „ZRINYI ILONA” CÍMŰ DARABOMBÓL

Titok: Hercegez Jeremi

(Szobasarok nagy kandallóval. A kandalló fölött színes stukkómunkában hatalmas címer. Ilona a tűznél ül és kézimunkán dolgozik. Imre, kardosan és süveggel a kezében, mögötte áll és a címert nézi.)

Imre: Vártorony: az erő és hűség képe... Szárnyak, — mit jelentenek a szárnyak a Zrinyi-címerben? A Zrinyiek szeretnek fenn járni, a többi ember feje fölött... Ugy halottam, Csáktornyan az ökölnyi gyereket is arra tanítják, hogy útja a csillagok felé vezet... A dada azt mondja neki: tapi, tapi, szívecském, totyogj az esthajnali csillagba!

Ilona: Megmondjam, milyenek a Thökölyek?

Imre: Inkább ne! Nagyságodnak nemesak szárnya, de karma is van. A Thökölyek az élet szerelmesei. A Zrinyiek megvetik az életet. Csak azért születnek a világra, hogy megmutassák, milyen szépen lehet meghalni. A szigetvári nagyúr körmei aranyakat tétt a dolmánya zsebébe: lásátok, emberek, így hal meg egy Zrinyi! (Mivel Ilona nem válaszol, Imre szórakozottan az ablakhoz lép, kinéz, majd ismét Ilonához lép.) Igenis, a Zrinyiek sátrai magasan állnak. De én már gyermekkoromban olyan voltam, hogy minél magasabban volt a toronyban a véreséfészek, annál elszántabban másztam utána. És végül mindegyik az enyém lett!

Ilona (feláll, szembefordul vele): Mindegyik és kegyelmed mindegyiket kifosztotta!

Imre (át akarja karolni): Ilona, hát nézz reám, érts meg!

Ilona (hátralép, jéghidegen): Kihez beszél kegyelmed?

Imre (dühösen, paradisztikus meghajtással): A nagyságos fejedelemszonyhoz! (Hirtelen átkapja a derekát és magához vonja.) És ha fölmérgecs nagyságod, Isten úgy segítjen, szájoncsókolom! Felelj, Tündér Ilona, igen vagy nem?

Ilona (a két tenyerével eltolja magától Imrét, de szabadulni nem tud tőle): Imádkozzál, Thököly, imádkozzál, hogy erőm legyen nemet mondani!

Imre: Hiába mondanád, nem hinnék neked, míg a szíved igent kalapál!

Ilona: Ülj lóra, Thököly, ülj lóra és meg ne állj, míg túl nem vagy hét vármegyén! Sok vihart álltál már, de sohasem voltál még olyan veszedelemben, mint ebben az órában.

Imre: Veszedelem, ha visszaadod a csókomat?

Ilona: Ne csókolj meg, ajkamon az esthomály, az öregség, a bánat. (Most már nem ellenkezik, hanem befészkel magát a karjába.) Ha megcsókolysz, vége a könnyű életnek, vége a vándormadárszabadságnak! Lesz egy asszonyod, akit fáj megbántanod és akit mégis mindennap meg fogsz bántani. Kalandozni fogsz az országban, mint eddig is, de a bor nem fog már ízleni, a táncoslányok nem fognak tetszeni, mert otthon ül Zrinyi Ilona és reád vár... éjjelnappal, télen-nyáron mindig reád vár... Sajnálak, Thököly!

Imre: Minden felelősséget vállalok, csak te szeress!

Ilona: A felelősség engem illet, mert én tudom azt, amit te nem tudsz: eszeveszottség, amit most művelünk! Te eldobod a szabadságodat, hátat fordítasz a kalandnak, pedig szabadság és kaland nélkül te nem vagy Thököly... Én meg rátiprok a büszkeségre. Egy fiatal férjnek, az asszonyok kedvencének véntülő felesége leszek... Hová sülyedtél, szegény Zrinyi Ilonám?

Imre: Nem sülyedés, hanem emelkedés, ha Thökölyné leszel... Szédítő magasságba emellek, csillagok magasságára, Tündér Ilona! Ime, elmondom neked a nagy titkot: ez a fehér homlok, ez a büszke szép homlok aranykoronát fog viselni... Én Magyarország királynőjévé teszek, Ilona! A török szultán adja a koronát!

Ilona: Gyermek, hiszékeny gyermek, — a török szultán, a megrokkant szolgálhajesár, csak tüskekoronát tud már ajándékozni.

Imre (szomorúan): Hát nem akarsz követni?

Ilona: De igen, követlek, az esthomályba, a szenvedésbe. (Csókra nyújtja az arcát.)

(FÜGGÖNY.)

SZÍNHÁZI LEVÉL

Gombaszögi Ella mint tyúkfarmászno és Miss Mezey, a kazánfeltaláló hitvese

Latabár Kálmán szerelmes dala Miss Kisshez, úgyis, mint montenegrói guzlicás hajadonhoz

A kis Latyi és Mária csáhtáncot lejtének

Céltudatos és ravasz reklámkampányból tudjuk, hogy a Fővárosi Operettszínház újdonsága, a Hindy András által (van-e, ki e nevet nem ismeri?) jegyzett »Ilyenek a férfiak« című operett, a Fővárosi Operettszínházban való színrekerülését az összszempillájú, júniusi bájú és lusta sex appeal-ü (jelzők nincsenek copyrightolva!) Mezey Máriának köszönheti, aki saját bevallása szerint még a nyáron fedezte fel a már említett operett »remek« szerepkönyvét »és addig nem volt sem nappala, sem éjjele«, míg annak színrehozatalát a színházban meg nem valósította... Nos, az operett színrekerült és a briliáns közreműködők, elsősorban Miss Mezey, másodsorban Kiss (Manyi) kisasszony, harmadsorban és egyenrangúan Latabár Kálmán és Gombaszögi Ella jóvoltából szép sikert is aratott. Mint-hogy Mezey Mária már előre fedezte és garantálta kvázi a szövegek könyvet, igen figyelmesen hallgattuk piros bársony zsölylénk mélyéből a színpadon elhangzó és lezajló fejleményeket és megállapítjuk, hogy Mezey Mária érdeklődését nyilván a második felvonás közepe táján (miért oly későn?) kezdődő cselekménynek franciás hangszerezése köthette le, az a bizonyos karrikaturisztikus spleen, amellyel a szellemes szerző(k) a cselekményt és a bonyodalmat, hosszú lonzson vezetve, járatták körbe-körbe, mindaddig, amíg rajtuk kívül nyilván a nézőtér többi része is rájöhetett a téma lényegére. Ez a téma egy csapodár férjről és annak féltékeny hitveséről szól, aki a férj csapodártalanítására ama vadonatúj trükkhöz folyamodik, hogy egy — másik férfival kezd el flörtölni... Az egész szívbemarkoló história pedig »valahol Amerikában, Middle West«-en történik, egy óriási farmon, ahol is a csapodár férj egy füsttelenítő kazánt őriz és ápolgat a farm kastélyában, amelynek segítségével füsttelení-

teni akarja majd az összes világvárosokat. A zseniális feltaláló ötlete a mi tetszésünket is azonnal megnyerte és érdeklődéssel figyeltük a bonyodalom további fejlődését, amely unos-untalan Newyorkba vezetett, annak is egyik bájába, ahol lenge görlok légiói feledtetik a farmer-feltalálóval az alibikazánt, plusz az ifjú nejt, plusz a megváltandó emberiséget. Ebből a bárból cipeli haza a hajdusági bajuszpedróvel hegyesre pödörített bajszú, vitéz bonviván, Hajmássy Lajos Latabár Kálmánt, mint kazánfinanszírozót a middle west-i farmra, ahol is agyoncsalogatott feleségecskéje, Mezey Marlene Mária legott kikezd Kálmánnal, farmer-férjét féltékeny teendő... A történeti hűség kedvéért meg kell jegyeznünk azt is, hogy a mesterséges féltékenyítés itt egy háromtagú kitéző pesti cigánybanda segítségével történik, amelynek zenéje módot és alkalmat nyújt Máriának, hogy mint népdalénekesnő is bemutatkozhasse a nagyjérdemű közönségnek. M. M. ugyanis annyi nekibúsult érzéssel és könnyeláradó megindultsággal énekel a felvonás kulminációs pontján néhány magyar népdalt, hogy önkénytelenül is egy üveg pezsgőt akarunk rendelni a nézőtérben, hangulatunk további fokozására, de egyrészt ilyen lehetőségről a Fővárosi Operettszínház eddig még nem gondoskodott, másrészt némileg lehűtötte felberzenkedő lumpolási kedvünket ama eszünkbeötlő (bevalljuk: feleségesen szőrszálhasogató, viszont elmenkben nyugtalankodó) kérdőjel: hogy az Isten csudájába került ide az Északamerikai Egyesült Államok Middle Westjére a háromtagú pesti cigánybanda?! Erről ugyanis sem a szöveg, sem a rendezés, sem a szereplők nem adtak felvilágosítást...

De igazán mindegy. Mária olyan edesen, szívhezszólóan és duhaj-bájosan adta elő a dalocskáit, hogy »kicsire nem nézünk« felkiáltással bele nyugodtunk ebbe a csodába is, azzal adván magyarázatot önmagunknak, hogy Amerika amúgyis a csodák országa. De nehogy e sorok olvasója azt higye, hogy csak magyar cigányzenemotívumokból fűtik fel a hangulatot, — rögtön megmondjuk, hogy akad a színpadon egy kis haváji hangulat is, holdfényvel és gramofónon tolmácsolt gitárzenével, valamint duhaj texasi cowboy mars-mars is, amelyet természetesen a bájos, ezáltal texasi sellyemnadrágos, sombrero, revolveres törzs-görlesapat lejt el énekelve, élükön a görlok kapitányával, az ügyes, vidám és mafure Miklós Liviával... A szintén főszerepet játszó Miss Kiss (Manyi) részint egy newyorki bárdmát játszik, amolyan tartózkodó kis amerikai mágnaslánykát, részint felesap (hogy komplikáltabb legyen a helyzet) unokabarátnőnek a csapodár farmer mellé, mely minőségében a második felvonás vége felé már montenegrói guzlicás hajadonnak öltözködve jelenik meg a színen, — de hogy

miért? — ezen már a cigányok miatt sem törtük a fejünket... Gombaszögi Ella pedig mint a kis Dorothy az »OZ«-ból, másrészt mint leghornokat tenyésztő tyúkfarmász nő vesz részt az együttesben, minden felelősséget és rizikót saját személyével és tehetségével vállalva a rábízott súlyos feladat teljesítésében. Az epizódok e filmszerű, színes változtatásával a harmadik felvonásban végül is megoldódik az est problémája, a storytól »már nyár óta« elragadtatott Mezeynek sikerül füsttelenítő férjét csapodártalanítani, s miközben az általános happy end kedvéért nyílt színen még a kazán is a levegőbe repül, azzal a nyugodt érzéssel távozunk, hogy nem kell féltetni a fránya operettszerzőket — átmennek ők is a szomszédba egy kis alkalmazkodásért a kor hangulatához: szívesen átjönnek ők az amerikai milióból az európaiba, s ha kell, nemcsak robbantanak de akár talán — bombáznak is a happy-megoldás kedvéért...

Az előadást nagyon dicsérrjük. Tiszta, elegáns, kellemes produkció. Mezey Mária egy nagy francia színésznő kultúrájával és fölényével bohóskodja végig szerepét, — szép és csábos, varázsos és megvesztegető. Ő a magyar Yvonne Printemps. Kiss Manyi a szokásos Manyi-mókákon kívül beleaplikálja szerepébe híres »Bertuska«-számmát, amellyel egy málészájú, bugyuta kis pesti »Bertuská«-t utánoz, amelyet a publikum azonnal megért, minden külön magyarázat nélkül is és a szó szoros értelmében a zsöllyék alá hemperedik nevetésében. Latabár egy Chaplin—Chevalier-közi alakítással keveri habosra a kedélyeket és Gombaszögi Ella meleg, emberi humorával és egészséges kedélyével csiklandozza meg a nézőteret. Hajmássy Lajos, a színház csúcs-bonvivője, kicsit merev, kicsit szátkás. Sokat kiabál. Pártos Gusztó Hegedűs Gyula gesztusaira emlékeztetően játszik egy középamerikai lakájt, fehérstrimflisen és aranyujtáson, partnere az előadásban egy székszepeles, kis taftruhás díszzobalány szerepében az érdekes, finom Déghy Piroska... Solthy Görgy kellemes baritonját is szívesen hallgattuk és újból megállapítjuk, hogy Török Emil temperamentumos karmester... A zene, Carlo de Fries munkája kicsit piknikszerű, — csipegetett ebből is, abból is — de van benne két vagy három szép és melodikus eredeti szám is, amelyekből könnyen lehet sláger...

A premieren a legkisebb vicc is sísteregve elsült, minden sikerült és mindenkinek sikere volt, boldogok voltak a szereplők, ragyogtak a direktorok és Chantecler-nél peckesebbre húzták ki magukat dagadó büszkeségükben a szerzők: Hindy András úr és De Fries Károly úr, annyi népszerű és nagyszerű pesti melódia komponistája...

Eged Jolta

Miklós Lívia, a görllök kapitánya

(Escher felv.)

Mezey Mária — nem érti a kazánhelyzetet

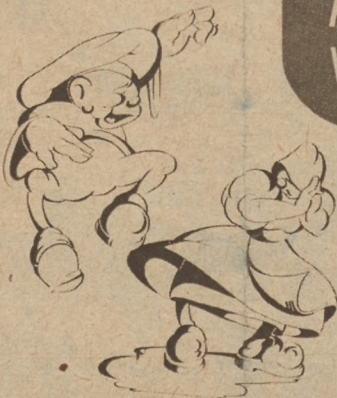
A Texas-görllök

Zenei levél

Operaszínpadról, hangversenydobogóról úszik felénk estéről-estére a muzsika zengő áradata. De az emberiség örök zenéje megszólalhat egy könyr lapjain is. Mintha óriás partitúrában lapozgatva gyakorolnám belső hallásomat, úgy bújtam, oly magasrendű szellemi gyönyörködéssel olvastam az ünnepek alatt Szabolcsi Bence új könyvét. »A zene története« foglaltatik benne, de valahogy más ez, mint amit »zenetörténet« cím alatt tanítanak a konzervatóriumokban. Nem a leírt és kinyomtatott, neumákból és tabulatúrákból megfejtett, kottatárakban őrzött zenei matéria seregszemléje, nem korszakokba rendszerezett életrajzsorozat, nem száraz adathalmaz, nem szórakoztató anekdotatár és nem hangjegypéldákkal illusztrált tudakosság. Az élő, a hangzó zene históriáját írta meg, azt tolmácsolja nekünk Szabolcsi, miután páratlan tudásszomjjal, tudományos alázattal összegyűjtötte az egész, hatalmas ismeretanyagot és átszűrte a maga rendkívüli művészi fogékonyságán. Finom füle az írástudatlan ősidők siket csendjébe is eredményesen hallgatódzik. Az összehasonlító nyelvészet és néprajz, a történelem és geográfia, az embertan és hangszerismeret legmélyebb litkaival ismerős, a filozófia és szellemtörténet minden tanultságával felszerelt tudományos képzelete olyan szeizmográf, amely az emberi szellem leghalványabb rezdüléteit is felfogja és lerögzíti. Kutató és feltáró módszereinek gazdag készletét egyéni vívmányként alapozta meg egy új diszciplinával, amit úgy nevezhetnénk: zeneföldrajz. Országok elpusztulhattak, lakosságok kicserélődhettek, kultúrák és civilizációk elsüllyedhettek évszázadok, évezredek során. De tájak és éghajlatok, partvidékek és hegyvonulatok, síkságok és folyók, tengerek és szárazföldek változatlanok. Ez örök tényezők számbavétele adja Szabolcsi históriai szemléletének a biztos talajt, ahonnan minden megállapítása, minden korrajza és jellemzése a természeti igazság szervességével és meggyőző erejével sarjad elő. Mindezeket felül Szabolcsi kitűnő író, tökéletes ura a szónak, a kifejezésnek, a mondanivalók célbataláló, értelemhez és képzelethez egyszerre szóló megformálásának. Könyvét, minden értékén és érdemén túl, azzal is ajánlhatom, hogy gyönyörű, magával ragadó olvasmány. Aki beléfog az olvasásába, nem fogja abbahagyni a szép, vaskos kötet utolsó oldaláig. Az eleven szépségben való boldog elmerüléssel éli át az emberi szellem legesodálatosabb regényét: a zene történetét.

Lányi Viktor

Erdély visszatért... zengtek a harangok és a visszacsatolás lázas örömeiben indult útnak Nagyvárad egyik kiesiny házaeskájából Budapest városa felé egy huszonegy éves fiatal gyerek. A kisfiú zsebében kevés pengő csörgött, de aktatáskája rajzoktól duzzadt, filmtekercsektől puposodott, aryában pedig lázas elképzelések tündérmeséje kavargott. A magyar Walt Disney elindult a nagyváros meghódítására...

*

A kisfiú, Alföldi János, most itt ül előttünk. Egy teljes hónapja kallódik már a közönyös nagyváros rengetegében, de még mindig fennhangon álmodik. És mondja is az álmokat, szépen, folyamatosan: — Tudom, hogy meglepmentem az első magyar rajzos trükkfilmet. A »Csipkerózsika« meséjét árttam filmre, rajzai jóformán késsen fekszenek a fiókomban. Váradon már a próbafelvételeket is megcsináltuk hozzá Széles Gyula filmoperatőrrel. Hát még a tervek:

A „FILM-SZINHÁZ- IRODALOM“ JELENTI: FELFEDEZTÜK A MAGYAR WALT DISNEYT!!!

János viléz, Csongor és Tünde, meg az a rengeteg, csodaszép régi magyar mese...

— Sokat dolgoztam, sokat küszködtem, amíg idáig jutottam. Kiesiny korontól kezdve csak a film érdekelt, már iskoláséveimben is zsebmozikat rajzoltam az osztálytársaimnak. Később hatalmas könyveket bújtam a városi könyvtárban, filmtekercseket bogarásztam a barátom mozijában, ösztönző díjas növendéke lettem a bukaresti akadémiának — igaz, innen egy év után mennem kellett. A románok felismerték a rajzfilmek mérhetetlen előnyeit és velem akarták rajzoltatni a propagandafilmeiket. Ezt pedig nem vállaltam, nem válalhattam... Még művészi ambicióim mellett sem...

— Csakhogy — monlja szomorúan és szemrehányón, fájdalmasan és keserűen egyaránt — nem értem, miért dolgozik Magyarországon mindenki a belföldi »magyar« művészet ellen. Mázsaszámra hordjuk külföldről a filmeket, de ami itthon készül, az nem kell senkinek. Tárgyaltam már néhány céggel — valamennyi csak a maga hasznát keresi, de úgy, hogy nekem semmi se jusson. Kiuzsorázni pedig nem hagyom magam... De azért mégis megcsinálom...

*

Eddig tart Alföldi János álma. A valóság pedig: — a magyar Walt Disney megszületett, itt él Budapest városában, — tessék csak megnézni a rajzát... Talán mégis csak akad majd valaki, aki felismeri a tehetségében rejlő nagy lehetőségeket és komolyan a hóna alá nyúl Alföldi Jánosnak...

Mi ezennel módot nyújtunk ehhez a lehetőséghez!

Baky Marica

JÓZSEF ATTILA ISMERETLEN VERSÉT

mutatjuk be az alábbiakban olvasóinknak. A vers, ami a költő nővére, József Jolán útján jutott hozzánk, a tragikus véget ért nagy magyar költő legerőteljesebb versei közül való; az impressziók élénk, nagyerejű kifejezése és a mozdulatok képszerű megjelenítése nem kis értékű irodalmi adalékká teszik.

Pilóta

Szép szál legény vagy, egy röppüléssel
Magosabb vagy a magos madárnál.
Csinos mesterség a tiéd, de az az enyém is.
Sziijas nyergedben hátradülsz, nézed, hogy a föld elfordul
kelet felé,
Én meg hosszú seprűvel takarítom az egyesület poros
termeit.
Tagok se nyitják ilyenkor erős lökéssel sarkig az ajtót,
Tárva áll az, a nap arany deszkákat nyújt be rajta,
Papír is akad, hát lehajolok, derekamra dől a seprűnyél,
Ugy báméskodik fölfelé és verset is írok,
Az se magamról, olyan egyszerű az életem.
Szállj, csak szállj, én ügyellek téged, a rendőr is fölemeli
szigorú fejét —
Hegyes sisakja két szélén két torony karsú póznáival —
Nyújtott nyakkal futnak a lovak, a tejeskanák össze-
öt uj között a felnyújtott alma csillog, kocódnak.
Te elröppülsz,
A felhők gyűrődnek, mint a paplanod,
Lassan te is megöregedsz, hosszú szakálladon átsüt a
S homlokod fölött az ég napfény
Lehorpad és földuzzad megint
A fiatal lányok szagától.

Bécs, 1925.

József Attila

Új tűzhegyek

Nem véletlen, hogy ennek a szép lakásnak a bemutatását a gyerekszobán kezdjük és nem a nyilvánosság előtt többet szereplő és dekoratívabb szobákon. Elsősorban, mert tudjuk, hogy a háziak szellemében eszelekszünk, akiket az egész házban semmi, de semmi nem érdekel annyira, mint az a szoba, ahol a *háromhetes kisfiú tanul majd meg szép lassacskán élni*. De máskülönben is szívügyünk ez a szoba, mert a bemutatott *»Új tűzhegyek«* közül ez az első, melyből helyet kért magának egy új kis jövevény is és így *»esaládi tűzhellyé«* varázsolta azt. Mint modern gyerekhez illik, a gyerek szobáját nem a *fehér* jegyében tervezték. A régen elengedhetetlennek tartott fehér helyett a szivárvány összes színeiben, játékos mintákban, a türkizkék vásznon táncoló álomlovagok és tündérkisasszonyok ezerszínű pompájában kacag a kis gyerekszoba. *Az egész szoba arra tanít, hogy ha csunya a valóság, van hová menekülni: a mesehez.*

*

A gyerekszoba mellett az emeleten a hálószoba fekszik. Ennek is uralkodó jellege az élénkség. Virágos kretonnal bevont hálópamlag, tükörsasztal, szép, régi szekrény és főként a szép kilátás teszi vonzóvá a szobát. Ezenkívül tanultunk valamit, amit magunk is kipróbálunk. *A kreton alapszínéből különböző formájú kanapépárnákat varrunk, különböző mértani formákban pedig vászonszalagdíszsel látjuk el s a szoba egycsapásra modernné válik.*

*

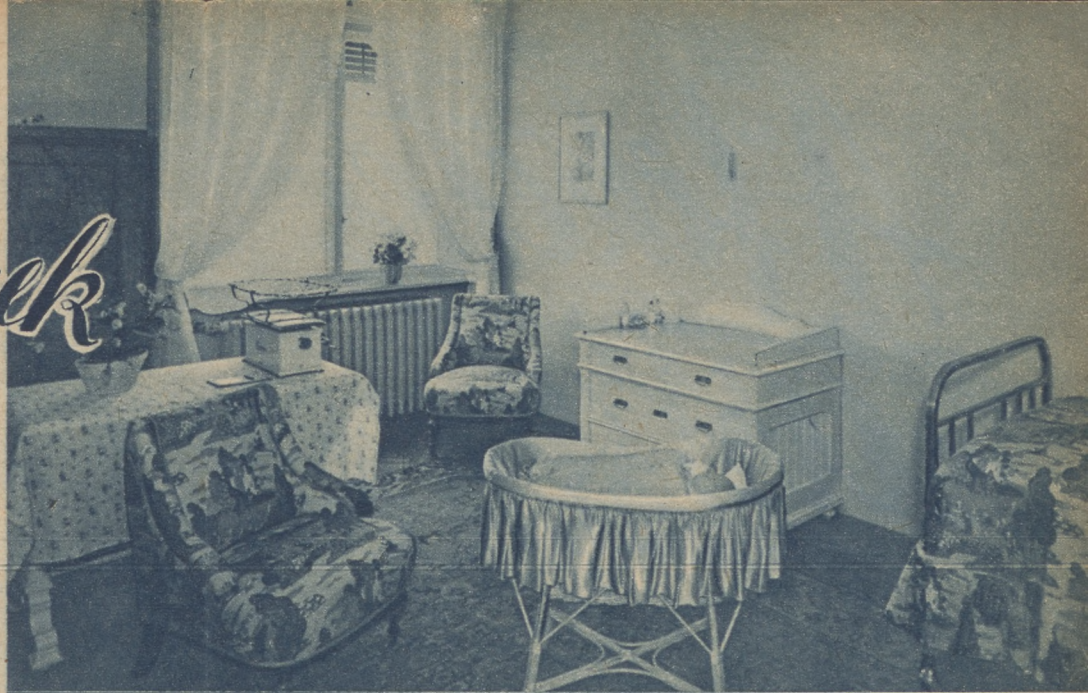
Az *anyag szépsége* főként a fogadószobában jut kifejezésre. A behúzó anyagot a házigazda még annakidején Amerikából hozta. Sötétbarna alapon lehelletszerű halványrózsaszínű magnóliák virítanak.

*

A legújszerűbb az ebédlő. Virágos kretondekoráció ebédlőbe — valóban nem banális ötlet. A kis barokk-székek világos búzavirágkék — rózsaszínű virágescokros vászonnal vannak behúzva. Ugyanebből van a hosszú redőkben omló függöny, ami *úgy magasítja és emeli a szobát, mint a steppes szoknya a dámákat.*

Meglepő színhatások, egyszerű eszközök, az *anyag szépsége*: ez a modern lakberendezés nagy előnye. És még valamit tanultunk: érdemes megtartani kedves, egyszerű ránkmaradt tárgyainkat, egyszerűen azért, mert — emlék és kegyeletet érdemel. *Rideg lakás az, ahol a multra semmi sem emlékeztet.* Hisz nem mindnyájan örököltünk a családi profil mellé okvetlen családi gyöngyszort is...

Perczel Juliska

Báró Schell Pál és felesége Teleki Katalin grófnő gyerekszobája

A hálószoba

A nappali szoba

(Seidner felvételei)

A fekete asszony

Eppen az újévi számunkban beszéltünk arról, hogy néha milyen fantasztikusan hosszú, kacskaringós utat kell megtenni egy filmnek, míg eljut hozzánk az Océán másik partjáról. Furesa ugyan, de így van, hogy Zola »La Bete Humaine« (Allat az emberben) című világhírű regényéből készült filmet, amely a francia filmgyártás egyik legnagyobb büszkesége — Amerikából kaptuk. Zola filmjének kópiaja ugyanis elpusztult a nyugati háborúban, de egyetlen fellelhető példányát megőrizte egy amerikai filmvállalat. A pesti Csepreghy-filmcég Newyorkban időző junior főnöke ás'a ki a ritka csemegét és küldte el fivérének Budapestre. Jean Gabin ebben a filmben élete legnagyobb szerepét, Sentierre mozdonyvezetőt játssza. A franciáknak ez az őseréjű és egészen egyéni színésze a film előtt mozdonyvezetői vizsgát tett. A szüke, fitos orrú Simone Simone játssza a »Fekete asszony« címszerepét, nálunk ugyanis a Zola-filmet erre a címre keresztelték. Simone természetesen feketére festette a haját. Míg Simone Simone annakidején ezért a szerepért jött haza Amerikából, Jean Renoir filmíró és rendező éppen e film sikere után kapott Amerikába szerződést.

Képek a »Fekete asszony« című Zola-filmből
(Csepreghy-film)

HARSÁNYI ZSOLT, A „MAGYAR DUMAS”

VÁLASZOL AZ ÍRÓI TULTERMELES ÉS DESTRUKCIÓ VÁDJÁRA

Harsányi Zsolt a kávéházban ad randevut, amint hogy ő az egyetlen író, akit »pongyolában« talán még soha senki nem látott. Egész élete az írói vagy igazgatói íróasztal, legfeljebb ha fehér asztal mellett zajlik le, a beavattottak szerint magánélete nincs is vagy ha van, ezt csodával határos módon produkálja. Rengeteget dolgozik, olyan rengeteget, mint egyetlen élő magyar író sem és eleget gondolkozhatunk azon: *miképpen van ideje, de főképpen idegzete ennyi munkára.*

Míg beszélgetünk erről, az interjú megszakítja egy kis intermezzo, ami mindennél jobb feleletet ad erre a kérdésre: Harsányi Zsoltot telefonhoz hívja a pincér, néhány percre feláll az asztaltól, a Vígsház keresi valami ügyben, elintézi dolgát, aztán visszaül és mintha mi sem történt volna, gondolkodás nélkül folytatja a megkezdett mondatot. Nos, ez a »titka« Harsányi Zsoltnak. Tökéletesen tud koncentrálni, millió apró ügyében, dolgában agya hibátlanul szelektál, mint egy vadonatúj, modern rádiókészülék. Tévedés, »áthallás« és léggöri zavar — kizárva.

*

— Nem érez valamit abból, amit olyan sokan suttoznak, hogy bizonyos fajta irodalmi túltermelésbe esett?

— Ha engednék mindazoknak az igényeknek, — feleli — amelyek kiadók, színházak és más kultúrintézmények támasztanak ellenem, körülbelül háromennyit produkálnék, mint most. Ez a sok, amit én is soknak tartok, már egy ilyen igen szívós védekező harc eredménye. Ha még szívósabban védekeznék, bizonyára még kevesebbet produkálnék. A természetes mértéke, sajnos, csak a magam számára mutatja az ellenállás erejét. A közönség csak azt a sokat látja, ami még így is a nyilvánosság elé kerül. Vannak, akik nem is hiszik el, hogy magam dolgozom ennyit. Egy azóta megszünt esti lap elküldött hozzám egy odaérkezett levelet, mely — természetesen névtelenül — feljelentett engem. »Le kell már végre rántani a leplet erről a szélhámosról, — mondta a nemes haragú levél — közérdek, hogy üzemeit a szerkesztőség megvilágítsa. Ez az ember másokkal iratja meg, ami neve alatt megjelenik. Most is afférja van Nádasdy Kálmánnal, az Operaház rendezőjével, aki perli, mert nem fizette meg neki a kialakított néger-pénzt.« Ebből azt látom, hogy végzett munkám mennyisége egyes szemlélők előtt valószínűtlennek tetszik. Erről nem tehetek. Sokat dolgozom, mert szeretem a munkát. Azonfelül azt az ajándékot is kaptam az élettől, hogy rendkívül gyorsan tudok dolgozni. Pedig nem géppel írok, még csak nem is töltőtollal, hanem kalamárisba mártott pennával, ahogy elemista koromban tanultam. Ha a fentebb említetthez hasonló névtelen levelek túlságosan elszaporodnak, szerencsémre a bíróság asztalára tudom tenni az eredeti kéziratokat.

— Mit tart írói feladatnak és véleménye szerint megfelel-e annak?

— A kérdés nagyon érdekes, mert nem is magyar, de európai kérdés. Másként fogalmazva úgy hangzik, hogy *politizáljon-e az író vagy sem?* Én azt hiszem, hogy a kérdés megoldása a politizálás definíciójám múlik. Ha azt értjük politizálás alatt, hogy az író köteles hazája nemzeti irányú értekeit tudatosan szolgálni, akkor azt mondom: minden író politizáljon. Ha azonban a politika alatt a hétköznapi pártpolitikai kérdéseket értjük, akkor azt tanácsolom az írónak, hogy ebbe csak akkor ugorjék bele, ha írói hivatottsága mellett gyakorlati politikai hivatást is érez magában. Ez természetesen nincs kizárva. Kőlcsey Ferenc erőteljesen belebeszél a gyakorlati politikába s ettől nem lett kisebb költő. Tompa Mihálynak semmi köze sem volt a gyakorlati politikához, de ettől nem lett kisebb magyar. Kényszeríteni szépírókat, hogy foglalkozzanak a többtermelés vagy az alkotmányreform kérdésével, ha ebben járatanak, kiáltó oktalanság. Ha szabad magamról beszélni, mivel a kérdést hozzám intézte: én nem politizálok, pedig minden ösöm ezzel foglalkozott. Illetve politizálok, ha arról van szó, hogy munkámmal akármilyen arányban segíthetek a magyar szellemiség s ezzel együtt a magyar nemzet sorsán.

— Nemrégiben a destrukció vádjával illették. Akar-e erre válaszolni?

— Munkám kapcsán valóban elhangzott a destruktív szó. Izgatott és ideges közéletet élünk, olyant, mint mikor a halpiac valamennyi kofája összeröffen. A kifejezéseket ilyenkor nem szokás patika-mérlegre tenni. A destrukció alatt ma körülbelül azt szokás érteni, hogy egyik ember másként óhajt építeni, mint a másik. Valóban vannak, akiknek építési szándékaitól az enyémekek merőben eltérnek. Én nem tudok magyar lenni anélkül, hogy európai is ne legyek. Tagja vagyok a Magyar-Német Társaságnak, de meg tudom mérni a világ szellemi életében a francia kifejezésmód fontosságát épp úgy, mint a hozzám hasonló gondolkodó és értelmes emberek. Azt tartom azonkívül, hogy humor nélkül nincs tehetség. Arról is meg vagyok győződve, hogy az a szerelem, amelyet Isten teremtett, egészséges dolog, minden illendően közölhető részletével együtt. Végül csontom velejéig magyarnak érzem magamat és a világ semmi más nemzetének sorsa nem érdekel úgy, mint a magyaroké. Ha ez destrukció, akkor szíves-örömezt vállalom a destrukció vádját. Az sem közömbös, hogy ezt a vádat ki emeli. Büszke vagyok arra, hogy ilyen vádat komolynak vehető fórum részéről még nem szegtek ellenem. Papp Antal

Mit kaptak karácsonyra a pesti primadonnák?

Sztárhölgyeink úgy látszik ugyancsak jól viselték magukat az elmúlt esztendőben, mert karácsonyjánk alatt valóságos kiállítás volt. Itt adunk pontos és hiteles beszámolót arról, hogy ki mit kapott karácsonyra!

Bajor Gizi mondja:

— Ugyan kérem... csak nem képzelem, hogy azt a rengeteg dolgot, amit kaptam, el tudom sorolni?! Annyi minden, hogy üzletet lehetne belőle nyitni. Egyébként ez ragyogó ötlet, ha a jövőben még nehezebbek lesznek a viszonyok, nyitok is egy boltot, — gondolja, hogy jól fog menni? Most már pláne nem mondom meg, hogy miket kaptam, — üzleti titok...

Honthy Hanna: több ezüsttárgyat, egy ezüst-arany cigarettatárcát, cigarettaszípkát, elefántcsontkeretes miniatűr fényképet (saját), három ruhát, hat blúzt, hat pár selyemharisnyát, zsebkendőket, selyemabroszt szalvétákkal, üveg főzőkészletet, déligyümölcsöt, karlsbadi ostyát, Gerbeaud-t, bort, peceenyészeletelő ollót, kézimunkákat, kötöttbélésű gyékénypapucsot és még sok apróságot kapott.

Karácsony Katalin rengeteg feldíszített karácsonyfát kapott, cukrot, s mintán gyűjti az ezüst- és porcellántárgyakat, sok ezüstöt és porcellánt, köztük egy nagyon szép ezüst bonbonniert, egy összehajtható Movado-órát, kapott azonkívül könyveket, egy gyönyörű sportbundát, valamint egy drágakövekkel kirakott régi családi fülbevalót s aminek a legjobban örült: pár doboz Camel-cigarettát...

Mezey Mária mondja:

— A következőket kaptam: 1. egy háromköves gyűrűt, amit szereléstől adtak, 2. egy régi terakotta Mária-szobrot, 3. egy levelet, ami nem szerelmeslevél, de ami több és szebb, mint egy szerelmeslevél, 4. Márai Sándor összes műveit, 5. fából faragott három majmot. Az egyik a fülét, a másik a szemét, a harmadik a száját fogja be. A kis csoport neve: »Le secret du bonheur«. (A boldogság titka.) Sajnos, nem fogadom meg a baráti tanácsot, mert a fülem és szemem nyitva van és ezentúl beszélni is fogok...

Lázár Mária: fekete vacsorázóruhát, 20 pár selyemharisnyát, remek villanyfőzőt, üveg főzőkészletet, négy liter francia toalettvizet, csokoládét és... készpénzt.

Muráti Lili: ezüst toalett-készletet, ötágú herendi gyertyatartót és herendi porcellánvirágokat, rengeteg orchideát, székely szőnyeget, pullovert, harisnyát, könyveket, rizst, szappant, teát, kávé, két láda almát, egy csomó innivalót, egy akváriumot aranyhalakkal és egy hintaszékét.

Simor Erzsé: Nere bolerót, párizsi karikót, sok könyvet, virágot, cigarettát, cigarettatárcát, pudriót, brosstút, egy óriási albumot, amiben minden kép, kritika és hír be van ragasztva, ami színészi pályáján megjelent róla.

Szelezky Zita: hermelinsálat, ezüsttárgyakat, hajszáritót, sifelszerelést és egy briliáns tüt talált a karácsonyra alatt.

Szörényi Éva: Mécs László verseit díszkötésben, négy kiló csokoládét, magyar tulipános ládát, herendi hamutálcát, hálókabátot, kézimunkaterítőket, orgonát, orchideát és a nagymamától egy régi, tizenkétszemélyes kínai teásszervizet.

»Nem hiszek a földi boldogságban...«
(Bette Davis és Charles Boyer)

Egy asszony három élete

Megjött Pestre a várva-várt Bette Davis—Charles Boyer-film, a Rachel Field világhírű regényéből készült »Egy asszony három élete«. Sajtóbemutatón már le is vetítették számunkra a Warner-gyár idei csúcsfilmjét, amelyet messze megelőzött jó híre. Sok szépet és jót hallottunk már a filmről, tehát felfokozott várakozással ültünk le a nézőtérre! Állapítsuk meg rögtön: ez a film szépségben, művészetben és költészetben, de leginkább színészi teljesítményében felülmúl minden haonlót. Mindenekelőtt Bette Davis és Charles Boyer lelkes, melegsívű és legkisebb nánszaiban is bravuros játéka teszi a filmet a legvonzóbb »színházi« élménnyé. Szípoztak is eleget a nézőtérén, előkerültek a zsebkendők és halk sóhajok szálltak az ezüstvászon felé, ahol a gordonkahangú és mártírszemű Charles Boyer vallott szinte hang nélkül, szeme villanásával szerelmet az ugyanolyan lelkes és ugyanolyan magasrangú művésznőnek, Bette Davisnek. A film méítatására egyébként visszatérünk.

A herceg, a nevelőnő és a három elbűvölő nevelőleány
(Warner-képek)

Megfilmesítették John Steinbeck »Érik a gyümölcs« című regényét

El kell ismernünk, Amerika mérföldes eszímákkal törtet az öreg Európa nyomában. Hatalmas térölő lépésekkel közelíti meg a sok évszázados kultúra előnyével startolt európai filmgyártást abban, amiben megelőzte a filmbábel varázslóit. A hollywoodi producerek is rájöttek, hogy a legjobb üzlet az irodalmi igényekkel, a mai kor és a mai emberiség problémáival foglalkozó film, amelyek nem feltétlenül és kizárólag a szerelem körül forog, hanem megmutatja az élet valódi képét is, az árnyékos oldalt, emberek, népek, országok igaz arculatát, bajait, fájdalmait, problémáit. Nemesak megmutatja, hanem boncolóké alá is veszi. Gyógyulást próbál találni olyan bajokra, melyeket csak a társadalom megértése és összefogása tud orvosolni. Nagyon fontos szerep jutott a filmnek abban, hogy a világ elkövetkező új arculata hogyan alakuljon ki. Különösen Amerikában, egy-egy nagy filmet többmillió dollár költséggel készítenek, tehát nagyon sok, néha tíz-tizenötmillió ember is megnézi. Ezt a hihetetlen propagandaerőt egyetlen ujság sem tudja felmutatni. Ezt a propagandaerőt egyetlen irodalmi mű sem közelíti meg.

Ezért filmesítik most meg egymásután azokat a nagy regényeket, melyekben az érdekes mese magával ragadja a nézőt és szinte észrevétlenül szembeállítja egy problémával, amellyel kap-

Henry Fonda, John Carradine és John Qualen az »Érik a gyümölcs« főszereplői
(Fox felvétel)

csolatban önkénytelenül is állást foglal és pedig a film tendenciája által sugalmazott felfogás szuggesztív hatása alatt.

Ilyen film került nemrégén az Újvilág mozikközönsége elé. Olyan regényből készítették, amelyet már egy esztendő óta állandóan nyomtatnak Amerikában és mégsem lehet soha kapni, mert azonnal szétkapkodják. Nálunk most jelent meg, a karácsonyi könyvpiac újdonsága gyanánt John Steinbeck: Érik a gyümölcs című regénye, de már itt is felfigyelt a közönség erre a keserű, de őszinte amerikai hangra. Felfigyelt a könyv problémájára, a minestelen, sokgyermekes, földönfutóvá lett farmerek földéhségével és Odyssea-szerű vándorútjával foglalkozó regény örök igazságára, amelyet a film sokkal közvetlenebb, sokkal meggyőzőbb eszközökkel hirdet, minden más kifejezési módnál.

A filmet a 20th Century Fox filmgyár készítette el, számatlan dollármilliókat költött el arra, hogy egy nagy regényből egy nagy filmet alkosson. Az, hogy kik játszották ennek a filmnek a szerepeit, nem is lenne fontos, ha nem olyan vérbeli művészekre bízta volna a szinte megoldhatatlanul nagy feladatot jelentő szerepeket, mint Henry Fonda, Jane Darvell, Charles Grapewin, Doris Bowden, John Carradine és John Qualen. John Ford, a rendező, alázatos hűséggel adta vissza a nagy író regényének minden eszmei és romantikus szépségét.

Lotte Koch és Rolf Weich, a kém szervezet hálójába került barátok, a Kettwig-művek főtitkárviselői

ARCOK ÉS JELENETEK

A „Vigyázat! Kém!”

CÍMŰ ÚJSZERŰ, A MAI VALÓSÁGBAN JÁTSZÓDÓ IZGALMAS KÉMDRÁMÁBÓL • A FILMET AZ URÁNIA MUTATJA BE

Lotte Koch és Kirsten Helberg, a kém dráma két vetélytársnője

René Deltgen, a »Vigyázat! Kém!« című izgalmas, újszerű kém dráma főszereplője

Kirsten Helbergnek, a kém szervezet növezetőjének divatszalonja

A kémkedő pincér a megbízójánál (Ernst Waldow és Erich Ponto)

A kém dráma egy izgalmas pillanata (Terra-képek)

ERDÉLY — ÚJESZTENDŐ

ÍRTA: BARTALIS JÁNOS

Kettébasadt Erdély, mint a szívem. Egyik felől maradt apám s anyám — egy élő, meg egyholt. Másik felől maradt egy sírhalom. Mit írsz fel még, Történelem, Erdélynek sorslapján? ...

Másfélezer óta megéltünk sok csodát. Pálpátlunk mi már török-tatárt. Láttunk kunvihar s besnyő-felleget. Martinuzzi s Bástá korát is kibírtuk. Robantunk felbökön Csaba királyfival, Szent László érclova is Várad piacán feléledt (ha Nagy bajban voltak a lelkek). Most széthasadva völgyek és terek. Megszagatva utak, ösvények. Mint Krisztus palástja... Sikoltoz három folyó és hegy.

Ó, szent folyók és hegyek. Bús Szerelmünk! Tündér királylányunk örök, kicsi Erdély! Évezredek arcodra újra a Történelem írt. Új igéket, új szavakat vésett. Vetett új sorsot viharos jövődőbe. Ki érti új szavak, új sorsok értelmét? Felelj kicsi, örök-Erdély!

Szemed körül új ráncokat húzott a Végzet, homlokodon mélyebb ásta a barázdát. Arcodon megkövesedett az öröm és a bánat. Mint a mesebeli királynak, egyik szeme kacag és sír a másik. Mint pörölycsapások, hullnak a könnyek. Nézd: mint színes zászló lebeg kacagásod lengve, viharászva boldog hegytetőkön. Halld: mint szikladarabok kopognak a mélyben a könnyek. Az örömegek lebegését, a könnyeknek kopogását ki érti meg? Felelj, örök-titkú, kicsi Erdély! Ezer évek távlatát könnyedben, mosolyodban.

Most újesztendőre barangoznak a behavazott, erdélyi hegyek. A karácsonyfas hegyormokról Betlehem tiszta illata száll. A mélyben sügnak a hóba elsüppedt kicsi falvak harangjai. Erdélyi harangok: egyik örömet sír, a másik bánatot. Hegyek, folyók, világok, emberek felett száll a hang. A magasság felé, fénybe, csillagokba szárnyal. Újévi erdélyi harangok. Újévi Isten felé viszen. Fénylő, tiszta szavak ki érti meg?

Ezer évek távlatát zendül kongásukban.

*

Szállodába költözött Harsányi Zsolt — átmenetileg. Rövidesen bevonul új villájába, amelyet az édesanyja most rendez be.

*

Ha férfiszövet — legyen Főti. Váci-u. 9.

*

A rádió és Karády Katalin között közel egy esztendőig feszült volt a viszony, egy félreértés következtében. Ezt a félreértést tisztázták és a művész Szilveszterkor fellépett a rádió műsorában, ahol ezentúl is gyakran fogják majd hallani. Egyébként az elmúlt héten Győrben vendégszerepelt igen nagy sikerrel...

*

Ezt a levelet kaptuk:

Helyes Szerkesztőség.
Örömmel jelentem hogy a megala-
hulsi Szilveszter rendező Klubot elnököl, és
a központi határozata szerint az elnök
nagy kedvvel csokolai Szilveszter klub
hátország meg vizsgált egy pár vizsgá-
tást hogy a három megtenni az az el-
kötésben a 25 új lefejezem fordítás
pályázatát hogy mi képpen fogom végre
hajtani. Ha nem élje a szöveg akkor a
lefejezem a klubtól a mit nem szeretnék
azt hogy hajtom tovább ha kellés
vissza kérésed.
Köszönettel: An. Imre-Ölcsö

Csikós Rózi vendégszereplési meghívást kapott egy milánói revütársulattól. Most szaladgál olasz beutazási engedélye ügyében.

*

A letenyi gróf Andrássy-kastélyban Szilveszter-estén fényes főúri rokonság körében eljegyzés volt. Gróf Andrássy Mariát, gróf Andrássy Imre és felesége, Kuylenstiere Stella leányát jegyezte el gróf Cziráky Pál, gróf Cziráky József és felesége, Andrássy Ilona grófnő fia. Az eljegyzéssel a régi Magyarország első nevei közül került kettő egymás mellé. Az Andrássy Gyulák után világszerte ismert Andrássy-név és az aranygyapjas-rendes Cziráky név. A menyasszony édesanyja idegenből került hozzánk, Svédországból, s a húsz év alatt, mióta közöttünk él, nemcsak érzésben és nyelven lett magyarra, hanem jövőre anygala lett faluja népének is, ahol szép hazájának több szociális intézményét valósította meg és tartja fenn...

*

Az új év kezdetén rendszerint egy kissé megcsöndesedik az üzletek forgalma, ez a jelenség azoaban az idén — ha a belvárosi Semler-céget nézzük — egyáltalán nem mutatkozik úgy, mint más években. A Deák Ferenc-utca és Bécsi-utca sarkán lévő Semler-üzletben ma délelőtt is rendkívüli élénkség uralkodott, aminek magyarázatát kétség-telenül azok a gyönyörű szövetűjdóságok adják, amelyek ezt az impozáns portálsort valóságos divatbemutatóvá avatják.

*

Sok párás színházi »veszekedésről« számolt be már a krónika, de olyan ádáz esetepepat már rég nem láttak színházi berkeinkben, mint amilyet Mezey Mária rendezett a Fővárosi Operett Színházban az új darab egyik házfőpróbáján. A művész ragaszkodott egy rendezési trükkhöz, amit Sziklay Jenő játékmester ellenzett. Mezey Mária ekkor kikapta a kezéből az »Ilyenek a férfiak« sugópéldányát, feldobta a levegőbe, hogy csak úgy röpködtek a lapok, mintha méhrajzás lett volna. Sziklay alig győzte összeszedni...

Mezey Mária sirögöresöt kapott, a saját pompás haját tépegette, majd őrzöngve elrohant, természetesen azzal, hogy többé be nem teszi a lábát színházba...

Misem természetesebb, hogy öt perc múlva aztán szelíden, esendesen visszament a színpadra és ezt kérdezte:

— Mos, Pipikém, meglesz a dolog? ...

Sziklay Papi tehetetlenül bólintott a fejével.

És Mezey, mintha mi sem történt volna, így folytatta:

— Lárod, Pipikém, el lehet ezt szelíden is intézni! ...

*

Az ünnepek alatt Gerő és Vajda dorottya-utcai szabócéeg ruhát széles körökben fel-tűnést keltettek.

*

SPOLARICH KÉK DUNA ÉTTERME
(AZ OPERA MELLETT)
Este 9-től reggel 2-ig nyitva
RÁCZ BÉLA MUZSIKÁL

Tasnády Fekete Mária januárban kezdi el új filmjét, amelynek »Európa nem felel« a címe. A másik női főszerepet Tükös Ilona alakítja majd a filmen, akinek ez lesz az első filmszereplése...

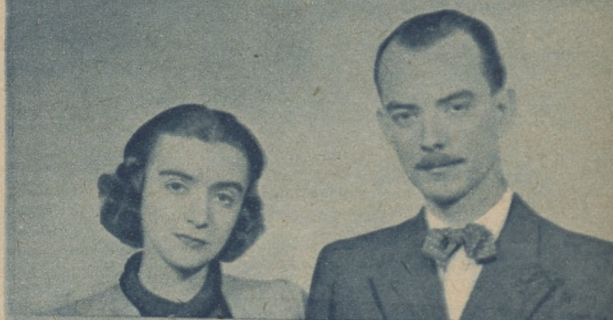
*

Elsa Schiaparelli, a híres párizsi szabónő, akinél ötezer franknál kezdődött egy ruha, elhagyta Párizst és Amerikába költözött.

KERESZTÉLY
HIRNEVES ZONGORATERME
VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66
Legjobb zongorák legolcsóbban részletre is
Csalódás sohasem érheti

Nagy tennisverseny volt Santa Catarina szigetén, Biller Irén rendezésében. Biller ugyanis Santa Catarinán lakik, Los Angelesből néhány mérföldnyire, a tenger közepén, ezen a gyönyörű zöld szigeten, ahol férje a legnagyobb hotelnek a managere. A képen balról jobbra: Biller Irén anyósa, Biller Irén, Mr. Cunningham amerikai konzul, Ilona Massey (Hajmássy Ilona) és Allan Curtiz hollywoodi filmszínész látható

Pólya Gógó, Pólya Tibor festőművész tündérszép és kedves kislánya karácsony estéjén tartotta az eljegyzését dr. gróf Festetics Györggyel. A fiatalok tavaly február másodikán ismerkedtek meg egy estélyen és ahogy a kis menyasszony mondja: »Rémesen megszerették egymást.« Az esküvő júliusban lesz, utána a fiatal pár elutazik, ősszel pedig az ifjú grófné tovább folytatja divattanácsait az egyik belvárosi üzletben és tovább rajzolja nekünk a divatapróságokat...

József Ferenc kir. herceg és neje, Anna királyi hercegnő menyasszony meglátogatták az »Eladó birtok« című film felvételeit (M. P. L.—Pálházy fotv.)

Borbíró Andriát, a tehetséges fiatal táncosnőt Berlinbe szerződtették (Fekete fotv.)

Két világhírű nő együtt a Warner hollywoodi stúdiójában: »All This and Heaven Too« (Egy asszony három élete) írónője, Rachel Field könyvéből magyarázza Bette Davisnek Desportes kisasszony figuráját (Warner-kép)

Laky Dezső, az új közellátási miniszter (Gárdonyi fotv.)

A keskenyvágányú erdélyi körvasút megnyitása (Elindul az első vonat Szászkecencéről) (Sajtófoto fotv.)

Baró Dániel Tibornét filozófiailag doktorrá avatták az egyetemen (NST fotv.)

A Mernők-Bál vezérkara: Oláh Éva, Ifj. Girardi Kornél, Benedek Márta, Hajdegger Géza, Antal Zsuzsa, elől Mezey Jenő (Kaulich fotv.)

Rácz Vall kerámiaszobra (Fedor Agnes tehetséges alkotása) (Angelo fotv.)

Görög Sándor volt szegedi színelgázgató lányai: Éta és Klári Ankarában vendégszerepelnek

Egervári Bea can-can görült fog játszanál a »Gyurkovics-futó« filmváltozatában (Angelo fotv.)

A Ferencváros-Rapid-mérkőzés győztes magyar gólya (Sajtófoto fotv.)

A szerkesztőségi posta áradatában érdekes levéllel találkozunk a héten. »Egy ismert és népszerű jósnő« aláírásával egész tömeg jóslatot hoz a levél tudomásunkra az elkövetkezendő esztendőre. Van benne sok naiv és túlátlalános, tehát érdektelen jóslat is, de néhány érdekesebb jóslatot kibővíztünk a levélből és ezeket itt adjuk:

1941-ben az ismeretlenség homályából feljönnek egy névtelen fiatal orvos, aki felfedezésével bámulba ejti majd a tudományos világot... Pest legünnepeltebb színésznőjét megoperálják. Sokáig lesz beteg, de meggyógyul... Egyik híres színésznőket autókarambol éri, hónapokig fog feküdni, amíg talpraáll... Egy pesti aranyifjú kártyaadóság miatt — fölbövi magát... A pesti színpad visszakapja egy régi, ünnepelet tagját... Egy társaságbeli szépség színpadra lép, nem lesz sikere, tehát férjhezmegy...

És így tovább. Tessék kombinálni, hogy a jóslatok kikre vonatkoznak, mi tudjuk a nevet is, a helyes megfejtők között mához egy évre jutalmakat osztunk ki.

Háry János filmre kerül. Irják: Harsányi Zsolt és Paulini Béla.

Az előkelő hölgyközönség mindenütt keresi és kéri a Marvel Puck kölnivizet, de ajánlatos, hogy csak zárt, leplombált üvegekben vásárolják, mert az üzletekben kimért, töltött árunál előfordulhatnak visszaélések. Közkedveltsége magyarázza, hogy máris sokan próbálják utánozni, de a hamisítványok meg sem közelítik az eredeti készítmény szubtilis, ódesen behízogó és mégis izgató finomságát.

Waigand Ilit eljegyezte dr. Kopp Jenő, a Fővárosi Képtár igazgatója. — Dr. Hajós Imre leányát Edinát január 2-án vezeti el-tárhoz dr. Groschmidt Pál. — Balázs Évát eljegyezte dr. Votisky Ferenc.

Megható kis ünnepélyt rendezett karácsonykor a Belvárosi Kávéház személyzele. Hat barakktelepi kis csöppseget felruház-tak tefőtől-talpig; apró bundácskát, jó me-leg téli ruhát, cipőt, harisnyát, sapkát, alsóneműt kaptak a kis ágrólszakadtak, hozzá persze finom oszonnát is s mindezt a személyzet gyűjtéséből. Dicsérendő és kö-vetése-méltó a derék pincérek és egyéb kávéházi alkalmazottak karitatív érzése!

A házaspárok lelkes jelszavát Jegyezze jól meg minden ész: A jeggyűrűvel boldogságot ad

Tillemann Sebestyén ékszerész

(V., Vilmos császár-út 12)

A finn követnél kedves baráti estély volt szombaton. Minden vendég vicces, ötletes, kis ajándékot kapott. Főleg operisták voltak jelen, ott volt Márkus László, Nádasdy Kálmán; az utóbbi egy apró harmonikát kapott...

Szilveszter éjszakáján főúri eljegyzés volt a lovasberényi Wenckheim-kastélyban. Gróf Wenckheim József és Wenckheim Denise grófnő fia, gróf Wenckheim Siegfried Dénes tartotta eljegyzését néhai gróf Cziráky László és felesége, született Karátszonyi Margit grófnő leányával, a Park-klub grófkisasszonyainak legszebbikével, Cziráky Tonchette grófnővel.

UNGÁR GYÖRGY VIRÁGOS BOLTJA

SZT. ISTVÁN-KÖRÚT 5 TELEFONSZÁM: 113-848

Cselle Lajos kamarai főtitkár beszédet mond

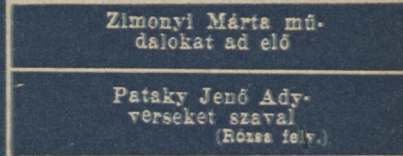
Szilassy László és Muráti Lili páros jelenete

Koréh Endre énekel

Zlmonyi Márta műdalokat ad elő

Pataky Jenő Ady-verseket szaval (Rózsa fotv.)

A TURUL DISZELŐDÁSA A NYUGDIJAS SZÍNÉSZEK FELSEGÍTÉSÉRE A MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZÁBAN

EKHÓS SZEKÉR HELYETT — TEHERAUTÓN...

Valahol Magyarországon, 1940 telén.

A vidéki kisváros napok óta izgalomban él. Megérkeztek ugyanis a színészek és már pusztá megjelenésükkel felkavarták az unalom savany üvevegjét. A primadonnának rögtön az első este nagyobb udvara támadt, mint a holdnak, egyenruhák és kardok csillognak körülötte. A szubrett szőkebb a napfényben fürdő búzatáblánál és kecses lábai éjszakánként forró vágyálomként jelennek meg az éhes férfiszemek előtt. A prepotens képű kis vörös naiva százhuszas tempóban hódítja az ifjúságot, már a második este több virágkosarat kapott. A »Sárgarigó fészek«-kel nyitott a társulat. A periszkóp-jelenet csintalanságát ugyan nehézményezte a helybeli, zorderkolcsú szerkesztő, dörgedelmes vezéréikben kelt ki a sex-appeal ellen de ez csak fokozta a publikum érdeklődését. Napról-napra telt házak előtt játszanak a direktor nem kis öröme.

Ha már a direktorról van szó, álljunk meg mellette egy szóra. A társulat díszes, nemcsak esze, pénztárcája, hanem a legfőbb attrakciója is. Régi, nyugodtan mondhatjuk, — békebeli jóhíre van, valaha sztár volt Pesten és Bécsben, felkapott bonvivant és bizony még ma sincs nála külön operetthős a vidéken. Az idő ugyan kíméletlenül eljárat felette, azonban a hangja még ragyog, játszani sem felejtett el és a smink sokmindent pótol. Hatalmas ambíció fül benne. Az adminisztráció ezer ága-bogával éppoly szeretettel foglalkozik, mint a művészi dolgokkal. Dramaturg, rendező, karmester és főszereplő egyszemélyben. A kasszában a felesége ül, Cerberusként vigyáz minden garasra, nem is marad el egyszer sem a gázsí, ilyen szempontból pontosabbak, mint a toronyóra.

A kisebb társulatok a stagione természeténél fogva egész évben vándorolnak. Egy-egy helyen három, négy, legfeljebb öt hét a maradásuk. Mire megmelegednének és amikor a publikum már megszerette a társulatot, már menniük kell. Toponárról Csácsbozsokra, Taliándörögdről Babosdörb-rétre. Főleg ilyen kisebb helyek az állomásaik. Akad egy-két közepes város, sőt megyei székhely is. Ezek a társulat pirosbetűs napjai. Ilyenkor sajtóhoz jutnak és előadásaikon megjelenik esetleg a főszolgabíró is. A különféle igények kielégítésére nemesak operettet játszanak, hanem komoly drámát is. Például tervbevétek Shakespeare és a magyar klasszikusokat, megfelelő rövidítésekkel és átrendezéssel. A színésznagy meg is volna hozzá, mert az ébenfekete drámái hősnő valóban kivételes tehetséggel van megáldva, a legkisebb szerepben is levegőt visz a színpadra és egymaga megteremti a vilamos kontaktust a nézőtérrel. Amolyan elvelt miniatűr Bajor Gizi, elveszve a vidéki hajszában és a még vidékibb hisztériában. De a szubrett is kitűnő drámai színésznő, ha éppen szükség van rá. Az »Okos házasság«-ban Fejes Teri szerepét majdnem vígszínházi szinten játszotta. Az anyaszínész művelt, okos nő, valaha csakugyan jobb napokat láthatott. Most gondokba keseredve árgál esténként a színpadon, vérig sértett hiúságá-

ban úgy megmerevedett, mint egy utcasarki gázlámpa.

Előadás után a kis város vendéglőjében látható a társulat. A hirtelen kötött ismeretségek erőszakot lázában mulatoznak. Azon, hogy a primadonnának, vagy a drámai hősnőnek van-e jobb és nagyobb társasága, rendszerint két táborra oszlik a színészgárda. Kitér a féltékenységgel és ezzel gátját vesztő a rágalmak áradata. Kölcsonosan és nyilvánosan »fűrészelik« egymást a »civiliek« nagyobb gaudiumára. Ez a civakodás azonban ősi velejárója a vándorszínészetnek.

Ha megszünné egy napon, talán sótlanná válna a komédiásélet, lassabban és keservebben múlna az idő. Igaz, unatkozásra nem igen jut ideje a vidéki színésznek. Dél előtt, délután próba, este előadás, ez így megy egész évben majdnem minden nap. A társulat kicsi, alig tizennégy fő, tehát mindenki minden darabban játszik. Délben, a próbák között gyorsan bekapják az ebédet, aztán a művésznők sajátkezüleg vasalják ki ruháikat. A szabadnap ritkább, mint a fehér holló.

A vidéki színésznek egészen különleges problémái vannak. Az említett társulat kövérségre hajlamos apaszínésze például évek óta képtelen télikabátot venni, rövid bekecsben humorizálja át a telet. A kis 140 pengős gázsiból lehetetlen egyszerre megvenni a 200—250 pengős télikabátot. Részletre pedig vándorszínésznek ugyan melyik kereskedő ad. Hiszen havonként másutt üti fel sátorfáját. Ugyanilyen megoldhatatlan probléma a gyerek is. A stagione-színész képtelen iskolába járni a gyereket, ha csak nincs valami egyhelyben lakó rokona. De így is nehéz, mert a sovány fizetésből igen nehéz kifelé élni. Láttam például az ünnepelt primadonnát, amint a tollszár végét rágta, amíg a postahivatalban elküldött kislánya neveltetésére negyven pengőt.

A világ lényegében nem sokat változik. Thália papjai és papnői ma nem ekhós szekéren járnak a vidéket, hanem teherautón. Ez valamivel gyorsabb és sokkal drágább. A stagione-komédiás népe, a művészet derék közkatonái nemesak a pártfogást érdemlik meg, hanem a szeretetet is. Mindenben méltók a százötven év előtt elindult diéső budai úttörők fényes emlékéhez. Ha a tehetségük itt-ott kissé fakó is, vagy csorba, a hitük annál erősebb. Hisznek valamiben és aki hisz, az már méltó a szóra.

Kiss Ferenc elnök úr rendeletére újabban a stagionek ünnepélyes alkalmakkor nyílt színen eléneklik Petőfi Színészdalát:

»Mi szép, mi szép, mi szép,
A mi földadatunk!
Legyünk büszkéek rá,
Hogy színészek vagyunk.«

Még sohasem hallottam semmiféle testületet vagy céhet annyi meggyőződéssel, hitet tenni a hivatás mellett, mint a vidéki színészek tették a magyar színészet 15 éves jubileumán. A szemek könnybe lábadtak és a szívek oly hangosan dobogtak, hogy még az utolsó sorban is hallani lehetett...

Acsády Károly

MŰHELYTITKOK

Minden mű megalkotásában a legtevékenyebb szerepet tölti be az írónak valamely személyes élménye. Rendszerint valamilyen személyes élmény a döntő impulzus — de ezt az impulzust titokként zárja magában az író és nem is szívesen nyilatkozik róla.

A Film-Színház-Irodalom — számítva a közönség ezirányú érdeklődésére — felkereste prominens íróinkat: nyilatkozzanak egy-egy legjobban ismert művük születésének titkairól, mondják el, hogy mik voltak azok a tapasztalatok, impressziók, személyes élmények, amelyek a mű megírásánál inspirálta, dinamizálta lelki motorjukat...

Ignác Rózsa a most megjelent »Született Moldovában« című regényéről nyilatkozik:

— Könyvem egy erdélyi szobrászművész barátomnak dedikáltam, akinek tragikus sorsú háttérje adta a tulajdonképpeni impulzust a regény megírására. Egy magyar festőművész, akinek apja később román nőt vett feleségül, áttérve a görögkeleti hitre, teljesen románáá asszimilálódott. Ez a félvér festőművész vasgárdista lett és barátját a szobrászművészt teljesen tönkretette...

Kodolányi János legújabb regényének, a »Futótűz«-nek műhelytitkairól lebbenti fel a fátylat:

— Az októberi forradalmat megelőző nyáron egy alföldi tanyán éldegéltem egyik barátommal. Barátom tizenhétéves volt, én tizenkilenc.

— Egy esős napon a faluba iparkodtunk. Kocsinkra karsú, szőke leány kéredezkedett. Boldogan ültettük magunk közé s mire a faluba értünk, hálalosan beleszerettünk mind a kettőnek.

— Ezt a különös, kettős szerelmet, ezt a különös leányt írtam meg *Futótűz* című regényemben. Súlyos családós volt számomra ez a szerelem. Persze, akkoriban még más is történt: összeomlott a front, kitört az őszirózsás forradalom.

— Ebből az élményből született a regény. Megírtam benne az ingadozó társadalom zűrzavarát, az alföldi parasztnép megmozdulását s egy beteg úri család összeroppadását.

Makkai Sándor a »Mi, Ernyeiek«-ről beszél:

— Apai és anyai ágon maroszekei székely család tagja vagyok. Ezeknek a katona-múltú kisbirtokos nemesi családoknak akartam megrajzolni a magyar világban való útját az utolsó száz év alatt, a negyvennyolcas szabadságharc tragikus végétől kezdve. A székely családnak ez az útja: a sok gyermek közül egy-kettő marad a földnél s őrzi, törzi az ősi rögöt, valamelyikük sok küzdés között kollégiumba kerül, tanul, hogy tanító, pap, tanár, vagy más szellemi vezetője legyen népének, némelyikük művészi tehetséggel és lendülettel messzibb égtájak felé szárnyal s van olyan is, aki mint valami telepes, más, távoli környezetben ver gyökeret s alapít családot. Így ágazik szét a familia az egész magyar közéletben, szerény vagy országos szerepet játszva, de mindenképpen gyarapítva a magyar nemzet életerejét és erkölcsi tőkét.

Márai Sándor a most nagy sikerrel futó színdarabjáról, a »Kaland«-ról nyilatkozik:

— A Kaland megírásánál egyetlen személyes élményem sem játszott szerepet. A Kaland az első sorától az utolsóig a fantáziám szüleménye. Tulajdonképpen a helyzet az, hogy az alapötletet már egy régebben megjelent novellámban dolgoztam fel, — a novella címe: »Rendelés előtt« volt, — s ebből a novellából írtam e színdarabot. A Kaland valamennyi szereplője költött alak. De természetesen mindegyik alakban benne van az író is, hiszen mindegyik szereplő az író szülötte.

Zsigray Julanna az »Erzsébet királyné« című regényének születéséről ezeket mondja:

— 1936-ban Bécsbe utaztam és ott, a Kapucinusok templomában egy igen megkapó jelenségre lettem figyelmes. A sok márvány- és bronzkoporsó közt, melyekben a Habsburg-ház uralkodói porladnak, Erzsébet királyné sírján friss élő virágot pillantottam meg. Egyedül csak az ő sírján friss virág. Ez a látvány késztetett a regény megírására...

Györfy András

NAGY szilveszteri *pendlink* a PESTI *éjszakában*

A Film-Színház-Irodalom egész szerkesztősége permanenciában volt szilveszterkor, munkatársaink és fotóriportereink több turnusban járták végig a várost, a színházakat, a mozikat, az éttermeket és mulatóhelyeket, hogy közönségünknek képen és írásban beszámolhassunk Szilveszter-éjszaka teljes történetéről...

A VIGSZINHÁZ

éjszakai kabaréjára öt nappal előbb elkelt minden jegy. A programot Hegedüs Tibor rendezte. Harsányi Zsolt „A nóta lelke” című cigányzenés jelenetnek volt szép sikere Ajtayval. Karády Katalin Ania Sulival és Feleky Kamillal egy színpadi jazz-revűben szerepelt. Geraldly a „Nagy fiú” című jelenetében Somlay Artúr játszott, míg Tolnay Klári magyar nótákat énekelt elragadó ruhában, sok pendlítés között. Muráti egy Szép Ernő verset adott elő. A művészek Karády Katalin öltözőjében ünnepelték a szilvesztert, nyolc üveg pezsgővel.

A KAMARA SZINHÁZBAN

Jávor Pál vendégelte meg a tagokat néhány üveg töményszesszel. Táblás háza volt. Makay Margit az egyik női főszereplő, a Corso moziban is fellépett. A Madách-színházban Bajor Gizi Uray Tivadarral koccintott az új esztendő sikereire. A Fővárosi Operettszínházban Mezey Mária mondotta az ünnepi köszöntőt, az öltözője tele volt vendégekkel és mindenféle nagyszerű ételt és italt szervíroztak.

AZ ANDRÁSSY SZINHÁZBAN

Rózsahegy Kálmán kívánt boldog új évet. A tagok tréfából még az új bemutatásra kerülő olasz színdarab állatszereplőjével az öltözők közelében lakó kecskével is pezsgőt itattak. A Magyar Színházban századszor adták szilveszterkor Vaszary Gábor „Az ördög nem alszik” című darabját, ezúttal Somló Valériával Muráti szerepében. Vaszary Gábor hatvan üveg pezsgőt osztott szét a szereplők között, a férfiszereplők pedig külön 100–100 cigarettát kaptak. A zene-művészeti Főiskolán zsúfolt ház ünnepelte a pendlítő színészeket.

Bajor Gizi és Uray Tivadar kistróccsal üdvözlik az újévet

Honthy Hanna és Solthy György újévi tangója az öltözőben

Hegedüs Tibor, Tolnay Klári és Somló István a »Kabarégázsválk«

Németh Mária és Símor Erzszi koccintanak az újévi hajnalán...

Mezey pohár pezsgővel üdvözlö a közönséget éjfélkor a Fővárosi Operettiben

Vajon mit kívánnak egymásnak Hegedüs és Karády az új esztendőben?

Termosszal és meleg pléddel fut be Kiss Manyi az Urániába

Lázár Mária mindenkinek boldog új esztendőjét kíván

Vaszary Piri nadrágban lépett át az új évbe...

Honthy Hanna volt a főattrakció, éjfél után öt perccel lépett a pódiumra és százas szériáinak néhány slágerét énekelte el.

A MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZÁBAN

talpaikatnyi hely nem volt. A „Magyar Szilveszter” megtöltötte a Városi Színház óriáshelyiségét. A színpaloták mögött, az ügyelők pult előtt áll az est kitervelője, végrehajtója, rendezője, ügyelője: Ignác

Rózsa. Ment minden, mint a karikacsapás, volt is hatalmas siker. Roskadásig megtelt a

VIGADÓ

nagyterme, mert onnan Amerikába is közvetített a rádió. A saját programja lezajlása után a művészvilág a

PÓDIUM

kabaré régi helyiségében ünnepelte „privát” szilveszterét. Külön kabaréelőadást rendeztek a pódiumisták a színháziaknak és minden „magán”-műsor szám frenetikus sikert aratott. Főleg a Nemzeti Színház tagjai léptek fel a rögtönzött műsoron. A megjelent hölgyek között Bulla Elma cigányzenés jókedvének és Lánczy Margit elegáns toalettjének volt a legnagyobb sikere. Kivilágos kivirradtig mulattak.

Nagyobb házibálok nem voltak az idén. Gróf Széchenyi Károlyék rendeztek jelentősebb szilveszteri mulatságot, amelyen a pesti társaság színe-java jelent meg. Kedves baráti társaság gyűlt össze szilveszter éjszakáján Thuránszky László sajtófőnök Horánszky-utcai lakásán. Ott volt Posztóczy Gézané, báró Jeszenszky Andorné, gróf Alberti Vilmosné, báró Jeszenszky Andor és gróf Alberti Ferenc, — de résztvett a meghitt családi összejövetelben a család kedvence is, Miké, a búbajos szálkásszörű tacsó, „aki” a viláért nem fekedt volna le, végig virrasztotta a vendégekkel az egész éjszakát.

Radnay Miklós festőművész pasarétiúti műtermében az idén is pikniket rendezett. Rengetegen voltak ott és kivilágos kivirradtig ünnepelték az új esztendő s a piknik józslésú s remek enni és innivalókat szállító rendezőt.

A FILMSZÍNHÁZAK

is kitétek magukért 1940 szilveszterén. Pénz és fáradságot nem kímélve állították össze műsorukat, amiből persze csodálatos pendlibajnokok születtek. Az ezévi szilveszter pendlibajnokai Muráti Lili és Szilassy László voltak. Futottak még (tisztas eredménnyel): Kiss Manyi, Lázár Mária, Simor Erzsé és Kondor Ibolya. Szóval a hölgyeké volt az elsőség. A legnagyobb izgalom az Uránia igaz-

Bulla Elma Amerikában élő férjének telefonon kíván boldog újévet...

Thuránszky Lászlóné, gróf Alberti Ferenc, gróf Alberti Vilmosné és báró Jeszenszky Andor Thuránszky sajtófőnökék szilveszterestjén

Posztóczky Gézáné és Thuránszky László sajtófőnök a Thuránszky-lakás szilveszteri mulatságán

Makay Margit Jávor Pál és Gobbý Hilda a Kamara Színházban két előadás között

Bulla Elma két szál cigánnyal huzatja a Podium színész-szilveszterén. Ajtay Andor és Tapolczay Gyula asszisztálnak...

galósági szobájában tombolt, ahol a direktorok valósággal csüngtek a telefonokon, hogy idejére jussanak be a színészek s közben közelharcot vívtak az ügyelővel, a későn érkező színészekkel és színésznőkkel.

A Szilveszter moziestárja a Corsoban énekelt: itt csendült fel ezüstösen Németh Mária csodálatos szopránja. Simor Erzsi konferálta. A legboldogabbak a budapesti mozik pénztároskisasszonyai voltak, mert már vídáman szilvesztereztek valamennyien, amikor a többiek még javában dolgoztak. A budapesti mozik valamennyien eladták minden jegyüket ezen az éjszakán.

Az utcán ezalatt — tizenegy és egy óra között — színes és hangos csoportok tolongtak. Kerepelők brekegtek, trombiták sivalkodtak, egyre többen hordták kalapjukat a kezükben és viseltek helyette színes és csúcsos papírfővegeket, — csak éppen a jellegzetes malacvisítás hiányzott az éjszakából, helyettük egyre gyakrabban találkoztunk beöltözött, úgynevezett mű-kéményseprőkkel, akik bekormozott cirokseprőjük egy-egy száláért gyakran ezüst pengősöket is kaptak a szerencse-szomjas pestiektől. Úgy véljük, hogy valamennyi ál- és mű-kéményseprő seprője elfogyott a nagy éjszakai kabala-kapkodásban...

Zsúfoltak voltak az elegáns

ÉTTERMEK

is. A Tarjánnál Tarján sajátkezűleg gongatja el az éjfél. Tuss. Ismerős nevek az asztaloknál: Gróf Majláthék, Sulyok Mária és a férje, Bársony Rózsi, dr. Wilhelm Károlyék, dr. Rendes Ervinék, Udvary Gyöngyvér, Göllner Aladár, Ramser igazgatóék, Gombaszögi Ella, Ladomerszky Margit, Koós Lászlóék, Kárpáthy Gyula rendőrfőfelügyelő, Hegedüs Tibor, Fóthy János, Beleznay Margit, Wangel Gyuláék, Pártos Erzsi. Általános BUÉK-osz következett. Kattogó békákat osztottak ki, pillanatok alatt csörgött és brekegett az egész étterem. — Gundelnál a következő volt a menü: Velencei erőleves vagy Dobrudzsakrém leves, bevert tojás Parsifal módra vagy hideg harcsaszeletek Csiki mártással, hamis malaccomb 1941. olasz mártással vagy pulykasült katalán módra salátával vagy szilvával, újévi édesség vagy fagyalt. Giardinetto. — A Ludlábkirálynő éttermében is telt ház volt. A cigány rendületlenül húzza a magyar nótákat. Főleg a francia konyak fogyott rohamos tempóban. — A Prince of Walesben gróf Széchenyi Zsigmondék, Scholcz Kornélék, gróf Pejacevichék, báró Harkányiék, gróf Jankovich Bésánék,

Buttykay Emmi hajnal felé...

Somló Vali, Vaszary Gábor és Náray Teri az »Ördög nem alszik« századik, szilveszteri előadásán

Békeffy László, Kondor Ibolya és Ajtay Andor a mérlegutcai színész-utószilveszteren

Műsoron kívüli szám: korsó sör és pár vírtüli. Előadják: Fehér Tamara, Gervay Marica és Náray Teri

Seregi Andorné, de Fries Károly, Seregi Andor a Fővárosi Operett igazgatója és Kőváry Gyula a Podium házibálján...

A Latabárok és Hans Moser a pesti szilveszteréjszakában...

Bendik ezredesék szilvesztereztek. — A **Ritzben** külön nagy asztala volt az egyiptomi követségnek. Egy másik nagy asztalnál **dr. Bókay** Jánosék, majd gyors inspicálás után az asztalok között: báró **Berg Miksáék**at, **Odescalchi hercegeket**, gróf **Hermannsdorfékat**, gróf **Zichyék**et és **Rupprecht Olivéréket** fedeztük fel...

A **Belvárosi Kávéházban** és bárban ember ember hátán szorongott. Még az asztalok között is táncoltak. Rövid névsor: **Szilágyi** Lászlóék, **Bartha** tábornokék, **Sipeky-Balázs** professor, **Payr** Hugóék, **Leveldi Papp** Sándor professorok, **Kelemen** professorok, **Vaszary** János, **Vaszary** Piriék, **Pethes** Sándorok. — Szerpentinek, hólabdák gomolyaga: ez volt a **Moulin Rouge**. Pezsgő, minden asztalon. Az egyik páholyban **Hans Moser** a két **Latabárral**, **Somlay** Arthur táncol egy ismeretlen hölgygel. — Az **Arizonában** ugyanaz a kép mint a **Moulinban**. Érdekes nevek: gróf **Károlyi Géza**, **Sztranyavszky** Sándorok, báró **Jeszenszky** Andorok, gróf **Somsich** József, báró **Solymossy** Jenőék, dr. **Molnár** József, a most megválasztott kispesti polgármester, vitéz **Gira** Ferencék, **Beniczky** Lászlóék.

A szilveszter éjszaka obligát torkolata a **New-York**. Bableves, káposztaleves, sör! **S még mindig tánc!** Talpalatnyi hely nincs.

A PESTI SZTÁROK SZILVESZTERI TOILETTJEL.

BAJOR GIZI arany pajettes barna estélyi ruhát viselt.
BORDY BELLA fekete piros estélyiruhát.
BULLA ELMA fekete csipkeruhában,
KONDOR IBOLYA pedig fehér csipkében jelent meg a „Pódium” házibálján.

ERDÉLYI MICI fekete nehézselyem hosszúujjú egész síma, testhezálló, négyszögletes kivágású ruhában mulatott. Baloldalt gyönyörű brosstú díszítette a ruhát.

MAKAI MARGIT fekete dekoltált romain-ruhában volt arannyal díszített antilopóvvel, ezüstrókakabátban.

SIMOR ERZSI ciklámenszínű velursifon nagyesztélyiruhát viselt. **MEZEY MÁRIA** feszes aranylamé nagyesztélyiben „ragyogott”, a ruha merész kivágásába gyönyörű antik tűt tűzött.

HONTHY HANNA fehér csipkeboleros sötétkék muszlin estélyiruhában lépett fel.

MURÁTI LILI húzottújjú fekete cilinderbársony ruhájának kivágásában gyönyörű tű csillogott.

KARÁDY KATALIN ruhájának szoknyája túllre dolgozott zsinórozású, dereka pedig angolos fehér velursifon.

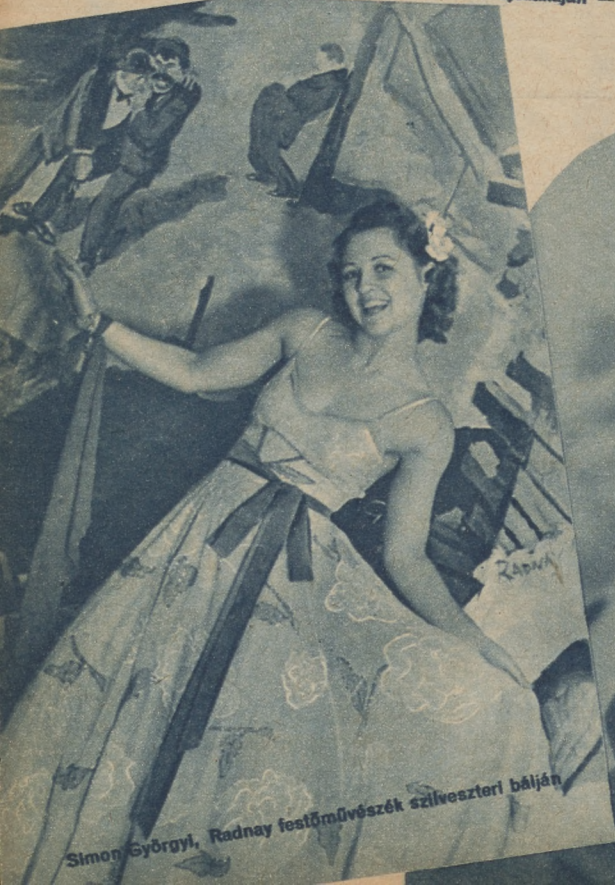
TASNÁDI FEKETE MÁRIA tengerzöld férfifazónú lamé estélyiruhájának szoknyája lovaglórúha-szerűen redőzött.

BENEDEKNÉ ZILAHY IRÉN hófehér estélyiruhájának dereka valódi ezüsttel átszótt indiai tüll, szoknyája pedig csipke- és taffősseállítás. Frézsínű virág díszítette Irénke vállát.

Bajor Gizi boldog újesztendőt kíván minden jó embernek...

A legkorábban, — már szilveszter éjszakáján — volt elsőjei gázsí a Royal Varietében...

Simon Györgyi, Radnay festőművészek szilveszteri bálján

HANGULAT- VILÁGÍTÁS

NOVELLA

ÍRTA: MÓRICZ ZSIGMOND

A szemöldökét pontos félkörre vésette. Ez az arcának valami csodálkozó kifejezést adott, pedig lapos metszésű józan szemében éppen ez nem jelent meg soha: hogy valamin csodálkozzék. Mimikri volt.

Különben szerette a nagyon egyszerű szabású s igen finom sötétkék selymeket ruhának. Nem volt zárdai izlése, csak szolid volt s még a gyönyört is szolidan árulta. Ha leült a kávéház sarkában, kis törzsasztalánál lenével, a szürke délutánban, úgy összecsuklott, oly szenvedően hajlott előre, mint aki nagyon figyel, pedig semmi sem érdekelte, csak ami benne folyt.

Benne pedig, lelkében, lelkének mélyében sohasem volt más, csak üzlet. Számítás. Különösen sok gondot tudott neki adni minden kis spekuláció. Akár arról volt szó, hogy hol lehet olcsóbban megvenni valami vásárolni valót, akár arról, hogy lehetne feljavítani a bevételek iramát.

Az urával igen elégedetlen volt.

Szerelmi házasság. Igen; de nem volt tisztában vele, hogy milyen lassú és bizonytalan egy orvosnak az előhaladása. Már hét éve, hogy nem bírja megkapni a tanárségi előleptelést. S azt sem tudta, mit jelent, hogy egy orvos férj menyire el van foglalva. Egy feleségnek, aki »nem engedheti meg magának« a gyermeket, túlsok időt kell beosztani, hogy a végtelen napok elfolyjanak. Igen jó volna, ha valami üzletbe be tudna társulni. Az üzlet jó. Hozhat. Attól függ, hogy valakiben van-e elég realitásérzék. Ő nem félt az üzlettől, de nem tud hozzá jutni. Tékéjük nincs, amivel belépjen. Már tízezer pengővel egész jó dolgot lehetne betársulni. Havi öt, hatszáz pengőt hozna, később jelentékenyen többet. De hiányzik a tiz.

Ma sikerült az urát színházba vinni. Ugyanis Máday, a Lenci barátja, valamelyik banknál igazgató, ma este abba a színházba vitte a Lencit. Már nagyon szükségesnek tartotta, hogy végre véletlenül találkozzék vele. Nem mintha tetszene neki s különösen nem jobban, mint az ura, de hát az ember ezt is megpróbálja és azt is. Olyan hosszú az élet s oly unalmas.

Színház után abba a kávéházba mentek, amelyek legközelebb volt. Bagatell. Nem volt jó asztal, nem lehetett falhoz fészkelni magát, vívóállásba. Nem is forszírozta. Rábízta a szemöldökére, hogy hadd csodálkozzék. Ő csak éppen átengedte magát a kellemes gőzfürdői érzésnek, hogy valami zsidong és susterog s az jó. A Máday egyre jobban főzte. Egész jó volt, hogy az ura Lenci-ben talált valami csiklandót s hangosan és vidáman nevetgált annak a butaságain.

— Menjünk táncolni.

Itt nem volt zene. Az uraknak való hely. De mit lehet kezdeni zene nélkül.

— Jó.

Azonnal kocsiba ültek s elmentek egy nagyon távoli helyre, Budán. Amit senki sem ismer, ahol senki sincs. Természetesen mindenki ott volt Pestről.

Bús barna-vörös világításba léptek bele. Hosszú neonesövek kigyóztak s egyszínű felhalmályt vetettek. Igen szép fiatal lányok táncoltak. Valami premier után esapódtak ide.

Soká nézte, hogy nem Ákos van itt? Ákos, az ura barátja: tehát neki is barátja. Az ember az urával sokszor megkapja az egész garnitúrát. De mit keres itt Ákos. Egy vékony, szőke démonnal. Szőkével: mikor ő annyira barna, mint a fényes golyós vadgesztenye...

— S mondja, most csak lehet keresni? — omlott bele a puha ülésbe s az igazgatóba, a fekete fölött.

— Most nem lehet, tudja: most egyszerre mindenki esirkefogó lett. Az ember nem

(Istókovits rajza)

A legjobb társaságban is nyert ügye van Önnek az illatával, ha az utánoszhatatlan

Kosztelitz
lavendulát használja.

Kizárólag Kosztelitz parfümeriákban.

lehet mindenütt és mindenben jelen. Képzeld, a nyáron beletársultam egy ezer vagón kukoricába s huszoneezer pengő befektetéssel összesen kétezeröttszáz pengőt kerestem. Igen elment a kedvem.

Mosolygott.

Üdítő volt minden szó. Egy orvos mellett soha ilyet nem hall az ember. Huszoneezer pengővel betársulni s három hónap alatt csak kétezeröttszázat keresni. Mint a pacirtacsattogás. Az erdőben, vagy hol. Tiszta ózon.

— Sokan akartak keresni.

— Kerestek is. De a tipp az enyém volt s a megállapodás, minden az enyém. Nekem, mint bankigazgatónak, tudja, Mária, ez tilos. Eppen ezért ki vagyok szolgáltatva a gazembereknek. Följelentést soha nem tehetek, örülöm kell, hogy a pénzem még visszakaptam. Már gondoltam rá, hogy megházasodom. De a mai nő? Hol veszek én olyan nőt, aki együtt jöjjön velem. Azért kellett elválnom Liától, mert képtelen volt magasabb szellemiségre. A nő belefárad, abba hagyja, elgyávul.

— Jöjjön táncolni.

Az igazgató összes keserűségével ment. Most annyira hatalmában érezte ezt a férfit. A nagy zsúfoltságban, ahogy testek sűrűltek össze minden pillanatban, szinte egy elektromos kűsülés történt: mint ha a macska szőret borzolják, az egész állat szikrázik.

Ákos képtelen rémülettel nézett rá. Nem hitt a szemének. A szőke lányt elejtette, mint egy porcellánbabát, úgy kellett utánakapni, hogy össze ne törjön.

Mit számított neki már Ákos. Az ura tartozéka. Mit számított neki már az ura. Együtt csomagolta ki az utazóbőröndjéből. Sártlenül tette ki őket.

— Mondja, most mit csinál, most a pénzével, amit a kukoricában felszabadított?

— Van egy jó lehetőség a tételre. Jól lehetne befektetni életkebe.

— Hogy? — s életét belefektette az igazgató ölelésébe.

— Fiatal pár, nagyon szorgalmasak, kitűnő koncepcióval, megbízható egyéniségek, rendületlen szerelem van köztük és két gyermek, szóval született rabszolgák. Húszezer pengővel már most el lehet érni havi ezer pengő garantált harmados részesedést. Később korlátlan lehetőségek. Csak persze utána kell nézni egy kicsit. S ez nem olyan kockázatos. Húszezer pengő a bankban hoz évi hatszáz pengő kamatot. Így el lehet érni minden munka nélkül évi 12.000 pengő hozamot, később többet.

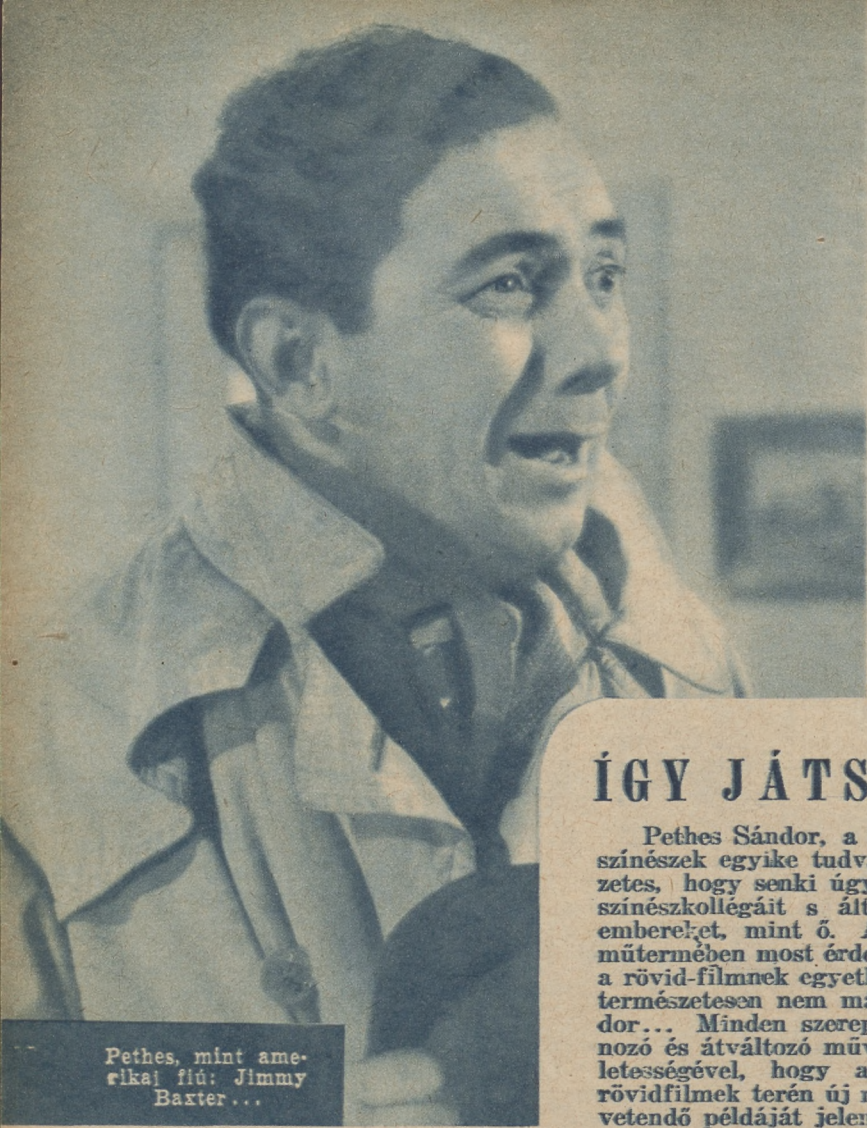
Tovább táncoltak.

Ákos megpróbált odaköszönni. Á, mit, nem is fogadta. Ki ez neki?

Most először érezte igazán szerelmesnek magát.

Boldog volt, hogy valaki végre őszintén nyilatkozott.

Mert az a legnagyobb őszinteség, ha egy férfi üzleti terveiről beszél egy asszony előtt.

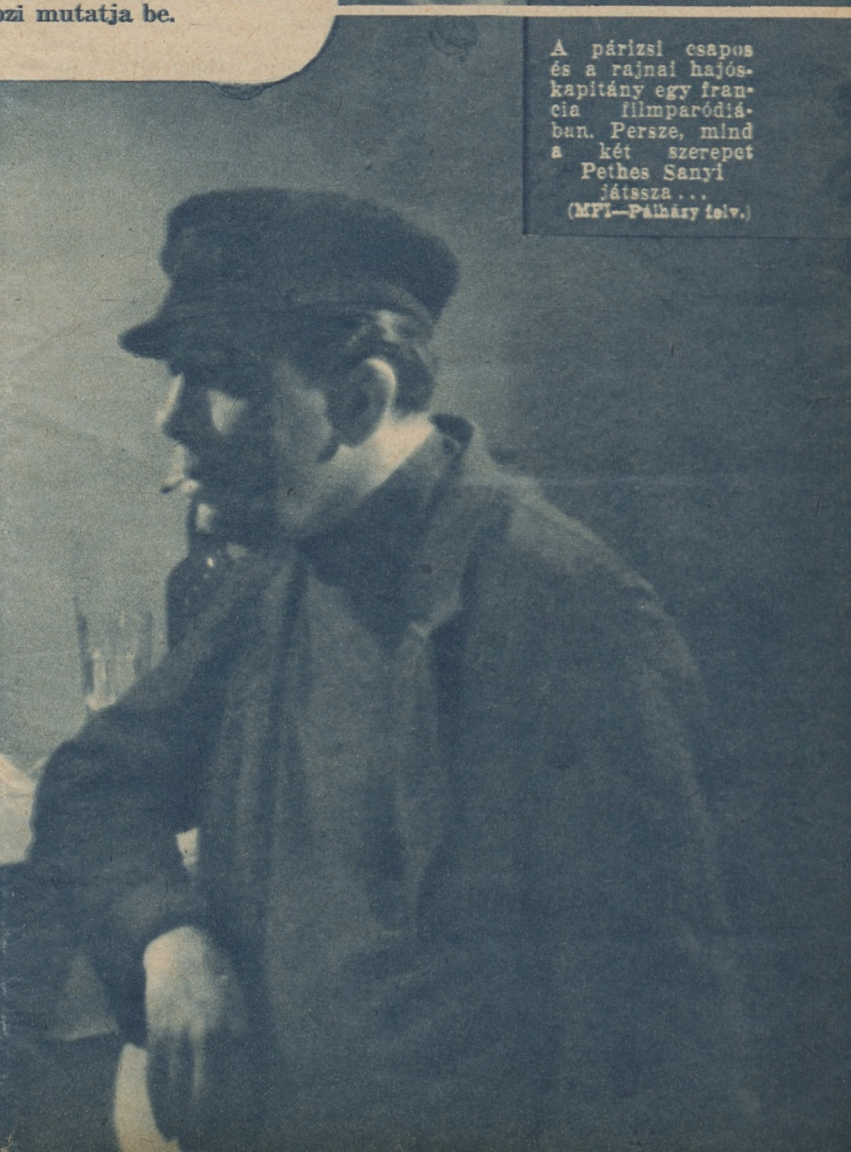
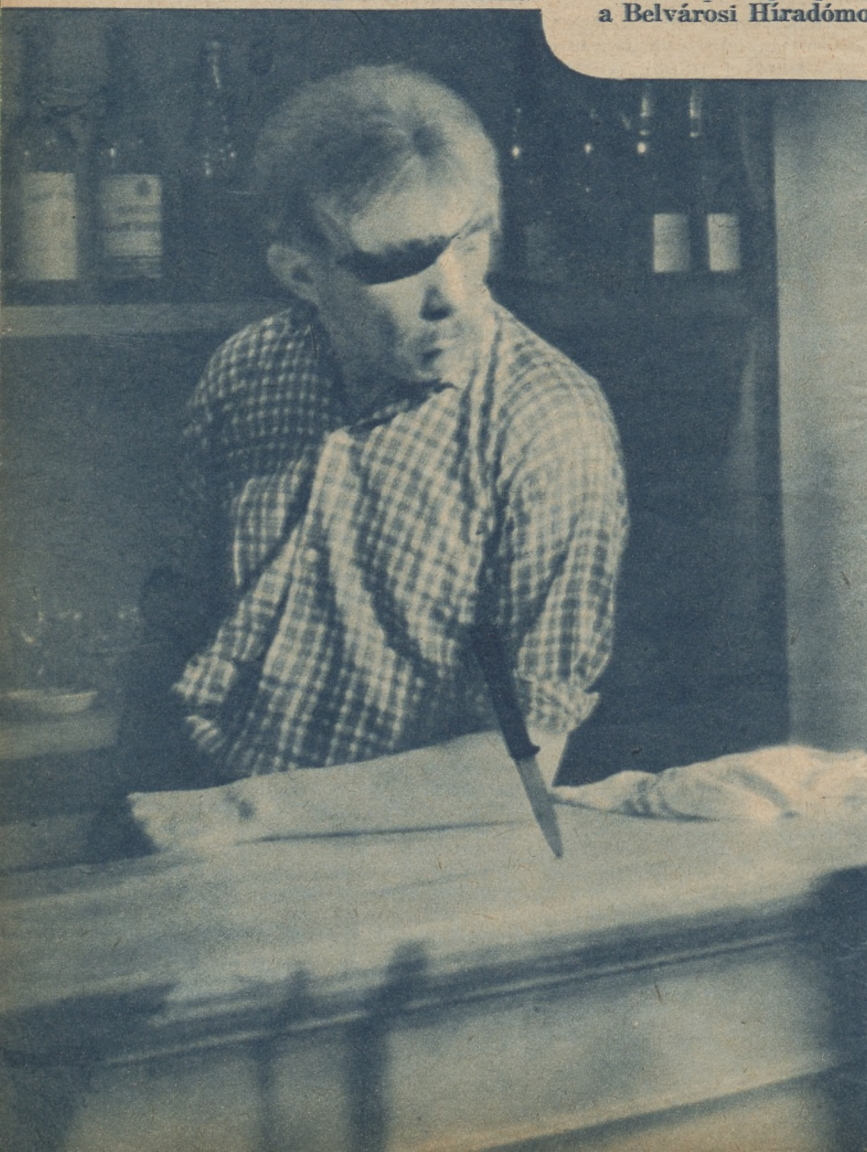

ÍGY JÁTSZTOK TI!

Pethes Sándor, a legkitűnőbb karakter-
színészek egyike tudvalevően arról is nevezetes, hogy senki úgy nem tudja utánozni színészkollegáit s általában a közszereplő embereket, mint ő. A Magyar Film Iroda műtermében most érdekes filmet készítettek: a rövid-filmnek egyetlen szereplője van, aki természetesen nem más, mint Pethes Sándor... Minden szerepet ő játszik, az utánozó és átváltozó művészetnek olyan tökéletességével, hogy az »Így játsztok ti« a rövidfilmek terén új műfaj születését és követendő példáját jelenti. A remek kisfilmet a Belvárosi Híradómozi mutatja be.

Pethes, mint amerikai fiú: Jimmy Baxter...

Mint párizsi démon...

A párizsi csapos és a rajnai hajóskapitány egy francia filmparódiában. Persze, mind a két szerepet Pethes Sanyi játssza... (MFI-Pálháry felv.)

JELENET

Járták és Szilveszter éjszakáján játszották:

MURÁTI LILI ÉS SZILASSY LÁSZLÓ

Utcarészlet.

Férfi (elállja a szembejövő nő útját s egy mozdulattal, amiben erőszakosság és gyengédség is van, lefogja): Par-don! Egy pillanatra!

Nő (megdőbbenve): Mi az, mit akar? (Körülnéz.) Rendőr!

Férfi (legyint): Nincs szükség rendőrrre. Nem vagyok aszfaltbetyár.

Nő (türelmetlenül): Akkor engedjen az utamra.

Férfi: Nem engedem. Én ugyanis... Ezennel megké-rem a kezét!

Nő: Hja úgy... Bolond...

Férfi: Mindjárt megtudja, hogy nem vagyok bolond. Nevem doktor Szögyényi Pál, orvos, magántanár. Ez a ház, amelynek első emeletén van a rendelóm, az enyém. Tes-sék! (Előveszi.) Itt van a házam telekkönyvi kivonata, szü-letési és anyakönyvi bizonyítványom, ez az érettségim, ez meg a doktori diplomám, itt a csekkönyvem...

Nő (most már végleg bolondnak nezi): Szóval az irat-tek... Hogy mi itt most, rögtön, a járdán megesküdjünk? Egy percet se veszítsünk? És már mint turbékoló galamb-bok távozzunk?

Férfi: Téved... mégse vagyok örült. Nagyon is nor-mális vagyok. Mert úgy, ahogy megnéz engem, ami jó egy fiatal férfinél előfordulhat, az nálam mind megvan. Ka-tedra vár rám, szinte utálatosan gazdag vagyok és mind-ehhez harminckétéves, lányos mamák vágyálma, a tíz pesti parti közül az egyik. Üldöznek házassági ajánlatokkal. Minden nő a legszebbik szegletét mutatja nekem. De én nem dőlök be; gyanakvó vagyok.

Nő: És mi közöm mindehhez nekem?

Férfi: Azonnal megtudja. Mindig olyan nőre vágytam, akit magam fedezek fel... S akkor kezdtem kilesni magát.

Nő (szörnyülködve): Mit csinált?

Férfi: Kilestem. Maga pont szemben lakik velem. Van egy jó gukkerem s azzal látésőveztem. És így sikerült meg-ismerni azt a nőt, aki végre nem a jó oldalait akarta meg-mutatni nekem, hanem közönyösen járkált, mert sejtelme sem volt arról, hogy valaki figyeli. Na és még hozzá hogy figyeli. Mindig a remek látésővel.

Nő (összerázkódva): Szörnyű...

Férfi: Láttam, hogy délutánonként hímez és köt — te-hát házias. Házivarrónővel dolgoztat — takarékos. Remek ruháinak terveit maga rajzolta ki — izlése van. Sokat ül

Exotic

*tökéletes
fedőképesű,
kiváló illatú
modern accpucler*

a kandalló előtt — gondolkozó és merengő ember. Az udvarlókkal szemben tartózkodó és egy szegény rokoná-nak ötven pengőt dugott a retiküljébe.

Nő (izgalommal): Oriási!...

Férfi (megmámorosodva a hangjától): Schumannt és Grieget zongorázza, Tolsztojt olvassa és egyszer levetkő-zött (Elakadt hangon.) és amikor a kombinét leengedte...

Nő (ijedten): Ne folytassa...

Férfi: A kombinét... azaz... Szóval megmutatkozott előttem. S most már csak egyet kérdezek: Akar a felesé-gem lenni?

Nő (kicsit hallgat, aztán): Hát... (Végignézi a férfit.) nem is tudom... Attól félek, hogy esalódnék...

Férfi: Kiben, miben?

Nő: Bennem is... a látésőben is... Az a látéső nem is olyan jó... Mert amikor maga azt hitte, hogy ruhákat ter-vezek, keresztretjvényt fejtettem... És a kandalló mellé nem merengeni és tűnődni ültem, hanem tudja, kicsit reumas a lábam, jót tesz a meleg. Aztán... az nem szegény rokon volt, akinek a retiküljébe ötven pengőt dugtam, ha-nem házunk uzsorása és a százpengős részlet helyett nagy-nehezen elfogadta a felét. És aztán a Schumann... az egy operett volt, csak tudja, egy Schumann-kottába volt be-téve. Bizony. De inkább beszéljünk magáról. Mert magára még ráférne egy kis nevelés.

Férfi: Nem értem.

Nő (egy szuszra): Az izlése nem elég pallérozott, pol-cain felvágatlanul hevernek remek könyvek és maga utá-latos ponyvákat olvas. Rémes esokornyakkendőket hord és színes zsebkendőit nem szeretem. Rossz márkákat iszik és a Darlingnak a szagától is elájulok. (Szörnyülködve.) És azok a kész cipői... Nyáron ne hordjon fehér szmokingot, mert maga nem gróf, nem kalandor és nem parkettáncos. Ne hagyjon magára sózni rossz kölniket, hanem menjen be a Belvárosba és vegyen penétráns angol levendulát, az való egy férfinak. Az jó, hogy inast tart, de rossz, hogy libériában járhatja, inkább hosszú zöld kötény lenne me-gfelelő... A haját ne olajozza, megteszi a friss víz is. És... (Megáll, aztán nagy elhatározással.) Kék inghez ne vegyen fel fehér alsót akkor se, ha biztosan tudja, hogy este nem lesz randevúja. (Mint aki megkönnyebbült valamitől.) Na... kimondtam! És... azt a vöröshajú dögöt, akinek különben is festett a haja, ne fogadja többé. Tudja azt, aki mindig szerdán és szombaton libeg be magához elfátyo-lozottan és légiesen.

Férfi: De hát... mindezt honnan tudja maga?

Nő: Onnan, hogy nekem jó a látésővem!

(VÉGE.)

KÉTÓRÁIG VAN NYITVA A TARJÁN

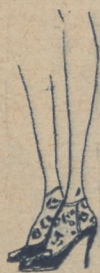
Karády Katalin és Greguss Zoltán jól érzik magukat a Tarjánban... (Tarján ragyog, Debreceni Kiss La'os muzsikál, éjtél elmúlt, mindjárt szervírozzák a híres Tarján-féle leveskülönlegességeket)

(Escher felv.)

DIVAT TARKA-BARKA

50 év FRIZURÁI

Január 10-én nagy divatrevü lesz a Hungáriában. A »Téli Budapest«-akció keretében rendezik az Idegenforgalmi Hivatal Propaganda Munkaközössége és a Női Szabó-Ipartestület. Huszonöt szalon vesz részt a nagy revün, ahol nemcsak az 1941. évi farsangra készült ruhákat, hanem a legelső tavaszi modelleket is bemutatják. Déry Sári, Mezey Mária, Ania Suli és Szörényi Éva lépnek fel, természetesen ők is egy-egy »vadászruhát« modelben. Szó van arról, hogy januárban a revüt Belgrádban is bemutatják. A német, olasz, jugoszláv divatszalonosok közül sokan jönnek Pestre megnézni a revüt. A divatrevü művészi részét Ráthonyi János, a kitűnő fiatal újságíró rendezik.

*

Láttuk gróf Zichy Nándorné remek homokszínű Curderoy-kabátját négerbarna jersey bélsővel és szoknyával, mohazöld casha inggel, melyet Dünn Alice-nál rendelt, szenzációs amerikai összeállítás. Ugyancsak utánozhatatlan izlésben Mme. N. M. Ciftei szófiai török diploma feleségének készült lángvörös jerseyruha, oliv céklaszín káros jersey útiköztűm-vajszárga cashmir pulloverrel naturszarvasbőr lovaglóing és sok más egyéni elragadó darab. A legjobban öltözködő pesti asszonyok, az arisztokrata és diplomata világ hölgytagjai, melyek e finom kis üzlet verőkörét képezik, mindig megtalálják Dünn Alice-nál finom és színösszeállításban utánozhatatlanul raffinált ruhákat, kosztümjeiket és sport-accessoire-jait.

*

Amerikai divat az ocelot kamasni, amely három gombbal csukódik, körömcipőre viselik.

*

A papucsdivatban is újdonságot hoz Amerika. A »Teddy Bear« papucs a Teddy macskák anyagából készül, háromféle változatban. Az egyik szandálszerű, a másik bebujós, a harmadik mamusz. Nagyon meleg és nagyon szép.

*

Valóságos »gyöngyosor-láze« vett erőt az embereken a karácsony előtti hetekben. Egész esztendőn keresztül nem adtak el annyi tenyészített igazgyöngyöt Arkanzas váciutcai üzletében, mint az ünnepelelti tíz nap alatt. És ha jól meggondoljuk, ebben a »Runk«-ben van is észszerűség. Az igazgyöngy nemcsak ékszerség és nemes ékszerbárgy, hanem értékálló, értékmegőrző tőke is, amit szűkségben bármikor pénzzé lehet tenni. ARKANZAS híressé vált mondása: »régi bőség, — régi árak...«, amiről az egész városban beszéltek, még mindig áll. Jólismert váciutcai üzletében még mindig sokszáz tenyészített igazgyöngyosor áll a hölgyek rendelkezésére, 25 pengőtől kezdődően.

*

A legszebb asszonyok a Géva kozmetikába járnak! Újszerű arcápolás. IV., Irányi-utca 21. Tel.: 384-235.

*

A köténes ruhák megint divatba jönnek. Most új megoldásokat hoznak a divattervezők. Lesz teljesen levehető kötényrész is, a ruhától elütő színben. Így a ruha kétféleképpen használható.

*

Amerikai model a földigérő hófehér »Teddy Bear« anyagból készült estélyi kepp, elől és alul a szélén kétujnyi széles színes flanell paszpallal. A kepp katonásan tömött vállú és vitézkötéssel csukódik.

F. B.

Pólya Gógó rajzai

1891

A frizura és jellem között Van összefüggés, bárha vékony, Kilencvenegyben haj és jellem Szeszélyes, bolond, változékony.

1900

Kitalálták a hajbetétet, Ez volt a divat reggel, este, A nőt ezer és kilencszázban A mesterkélttség jellemezte.

1910

Haját lány hullámban vezette Kilencszázötziben a nő, hogy tessék Igy légiesebb volt valóban És jelleme: eszményiesség.

1926

Apródot játszott mind a nő Ezerkilencszázhuszonhatban És hetyke volt és szemtelen Akár húszéves volt, vagy hatvan.

1930

Elájának szépségére nem volt Harminc táján a nő hű, Csak a szabószámhákon tűnt ki, Hogy tényleg nő-e, vagy fiú?

1941

A haj: lásd nyolcszáz és kilencven S a női karakter is egyben Szeszélyes, bolond, változékony Ezerkilencszáznegyvenegyben.

(Szombathelyi Blanka — Angelo felvételek)

LORÁND KOZMETIKA

AZ IGÉNYES HÖLGYEK SZÉPSÉGSZALONJA
BUDAPEST-MUSSOLINI-TÉR 3. TELEFON: 424-572

BUNDÁK rendelésre a legolcsóbban
Nagy Antal szücsnél
Budapest, Deák-tér 1., II. 7. Telefon: 384-041

Perzsabundák, Pilát

szilbundák, perzsa-
lábbundák olcsón szücs, Ferenc-
körtű 32, II. 3.

BUNDÁT legolcsóbban a készítőnél
FESTÉS ALAKÍTÁS Pollák szücs ALSÓERDŐSOR 6 (a Divatcsarnoknál.)

»JUNO« FÜZÖK ÉS MELLTARTÓK
NEUSTADT ÉS HERZOG, V., BÉCSI-UTCA 9. SZ.

Ideál HARISNYA

VI. Teréz krt 44. Tel. 126-413.

Kölcsön is ad szőrmebelépőt, bolerót, csekélydíjért
PALUGYAI GYÖZŐ VIKTOR
IV., Váci-utca 15 szücs kölcsönosztálya Telefon: 380-121

HOLLYWOODI
SZTÁROK
DIVAT-
REVÜJE

JOAN BENNET
fekete bársonnyal kom-
binált lila lamé nagy-
estélyi ruhában

JOAN CRAWFORD tetőtől-talpig tigrisbundában
(Cassidy-film)

LORETTA YOUNG
fekete kasmir turbánjába
óriási fekete - rózsaszín
bársony tulipánokat tűz

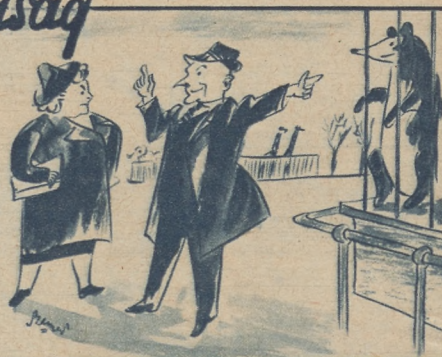
Hollywoodi képszerkesztők a karácsonyi szám részére küldte ezeket a szenzációs divatképeket. De — ember tervez — clipper végez — két hetet késték a képek, amelyeken Marlene Dietrich, Joan Crawford, Loretta Young és Joan Bennet mutatják be a legújabb hollywoodi divatot.

Itt a »Marlene-pullover«, Marlene Dietrich új, egyszerű, sima kötésű sportpulloverben

Wálogatott Vidámság

TÉL...
— Látod, ez is a tavalyi bundáját hordja...
(Szemes rajza)

VIDÁM SZÍNHÁZI HÍRADÓ

MEZEY MÁRIA A FŐVÁROSI OPERETTEN

A direktor elégedetten Dörzsöli mostan kezeit: Kitzúzte az új operettjét S friss virágját, a meze y t.

ÚJ FILMSZTAR-JELÖLT

Hallom, új filmsztárt fedeztek fel, Neve: Rév Erzs. Jó ezt tudni, Mert hamarosan láthatjuk majd A szép kis Révet — révbe jutni.

EGY AUTÓS SZINESZNO SÓHÁJA

Az áramvonalas kisautóm Vonalainak beadott, Hogy nem lehet már pazarolni Mirnix-dirnix az áramot.

KÉKMADÁR A MOZIBAN

Az elmúlt évben bemutatott Filmújdomságot számos linket. Link filmek után látunk végre Idén egy remek Maeterlincket.

Hidvéghy Ferenc

SZILVESZTERI HÁZÜSTÉLYEN

A háziasszony éjféltűtán így panaszkodott a barátjának: — Rémes ember az uram. Éjjélkor, mikor elottották a villanyt, csak az jutott eszébe mellettem, hogy mennyit spórolunk meg a villanyzámlán.

GARANTALT SZILVESZTER

A bohém újságolja a művészkávéházban: — Az idei szilveszteri programomból az éjjéli villanyoltás már biztosítva van. — Hogyan? — Ma reggel kikapcsolták a villanyomat.

— Miért akar öngyilkos lenni, maga szerencsétlen? — A menyasszonyom visszaküldte a jeggyűrűmet! — Maga boldog ember. Az enyém úgy meghízott, hogy nem tudja lehúzni a gyűrűt az ujjáról...
(Faludi rajza)

ÚJEVI LÁTOGATÁS

— Látod, Adél, még se kellett volna bejelenteni magunkat Kovácséknál!...

Kis TARKA-b/Rk

Konez Mária
vendégfelléptével nagysikerű hangversenyt rendezett a Sepsiszentgyörgyi Textilművek Sport Egylet

Palágyi László
cnekművész - feltűnést keltő sikerrel szerepelt a rádióban

Székely Judit,
a magyar filmgyártás legújabb felfedezettje

Sziklay Györgyi
Tóth Mari szerepében mutatkozott be Nagyváradon — sikerrel

Dobán Ferenc
olasz dalokat énekelte sikerrel a Zeneakadémián

Berki János
a kolozsvári színházban honvédkarácsonyt rendezett a város szegényei javára

Jeretzián Esperance
Amon Agnes verseit szavalta az örmény egyházközség teatésztjén

Borray Margit Postája

Elkeseredett. Szeretné tudni, hogy mit csináljon férjével, aki tizenötéztendei házasság alatt egyetlen szál virágot sem vett és általában semmiféle figyelmet nem tanúsított, mondván, »úgyis megvan mindened«.

Felelet. Pár esztendővel ezelőtt egy asszony remek sikerrel használta a következő receptet: Egyik nap küldött magának egy cserép szép virágot. Egy hét múlva esokrot. Még később pár meleg sor kíséretében szintén virágot. Azután egy telefonüzenet jött, amit valójában egy megbízható jóbarát indított, de persze a titkos virágküldő nevében. És így tovább... A férj, aki már észre sem vette feleségéről, hogy nő, most újra felfigyelt rá és kezdett udvarolni neki. A virágok persze jöttek tovább is. Az asszony néha kissé megkésve érkezett haza, amiről a férj féltékenyen vett tudomást. És így tovább. Nem kísérelne meg maga is valami hasonlót? De vigyázzon, ügyesnek kell lenni és nem szabad elárulnia magát. Akkor sem, ha a recept tökéletesen bevált. Mert azzal azután végörvényesen elront mindent.

Harmincas évek. Azt kérdezi, megkaptam-e azt a levelét, amelyre magánlevelében kért választ?

Felelet. Igen... Sajnos azonban, még nem volt időm válaszolni rá. Ez is egyik nagy hátránya a magánlevelekben adott válasznak. Mindig közbejöhöt valami, ami megkádályozza az embert. Egyszer egy sürgős cikk, egyszer egy váratlan látogató, egyszer valami egyéb munka és még ezer különféle apróság, amely éppen azt az időt viszi el, amelyen írni akartunk és tudtunk volna, mert hiszen az embernek percokra be van osztva az ideje, ha rendesen el akarja végezni azt, amit el kell végeznie. Azért nem kapott eddig választ, mert igazán, rendszeren, szívből akarunk válaszolni és széjjel akarjuk szedni a problémáját teljesen. És ezt nem lehet bármikor. Bármikor még sablonlevelet sem lehet írni, nem olyant, amelytől esetleg nagyon sok és komoly dolog függ. Hát ezért nem feleltem még a levelére Kedves... Ha azonban, ahogy írja, új címet ad, sürgősen felelni fogok.

Hit. Szegényke, azt szeretné tudni, hogy mert egyszer csalódott a férjében, akit nagyon szeret és aki szintén szereti magát, merhet-e még hinni neki és lehet-e még boldog?

Felelet. Ha egyetlen csalódás kizárná az asszony boldogságát, azt hiszem, nagyon kevés vagy tán egyetlen asszony sem lenne boldog a földön. De nem zárja ki. Sőt... Az igazi boldogság nem egyszer a családon épül fel. A férfi ugyanis rájön, hogy sokat kapni, sőt mindent kapni, nagyon ritka nőtől lehet ebben a rövid életben, a kevéért pedig nem érdemes kalóznak lenni és nem érdemes fájdalomt okozni annak, aki szeret és aki az egész életét nekik adta. Ne töprengjen hát afelett, hogy boldog lehet-e újra, hanem akarjon és merjen is boldog lenni. Ehez az első lépése az, hogy abba hagyja a régi szomorúságok borzogatását, sőt el is temeti őket olyan mélyen, hogy soha se támadhassanak fel újra. Eppen így ne keresse az ura esetleges rossz kedve mögött a régi dolgokat, hanem higgyen neki, hogy más valami okozza azt... És bocsásson meg neki. Hiszen bocsánatot kért, bebizonyította, hogy vége annak a másik dolognak és kérte, hogy ne váljon el tőle. Legyen okos, lássa be, hogy azért jött vissza magához, mert rájött: nem szabad eldobni egy olyan érzést, mint a magáé és nem érdemes elhagyni az otthon, amely után olyan soká vágyott. Annál is inkább meg kell ezt tennie, mert a harmónia nem áll addig helyre, amíg ki nem pusztul magából a gyanakodás utolsó szikrája is.

Startol a TARKA- bARKA könyvtár!

Fontos tudnivalók a könyvek igényléséről

Mint már a multheti számunkban bejelentettük, februárban megindítjuk a Film-Színház-Irodalom Tarka-barka-könyvtárát. Minden előfizetőnk, sőt példányonként vásárlónk megkaphatja ezeket a különleges érdekességű, csinos kiállítású könyveket, amelyek könyv-árus-forgalomba egyáltalán nem kerülnek. Az első Tarka-barka-könyvek

színész-önéletrajzok lesznek

és pedig Szilassy László, Mezey Mária, Jávor Pál, Karády Katalin önéletrajza. Ezekon kívül remek kézimunkakönyv, pompás szakácskönyv, rejtvénykönyv, újszerű rajzos mesekönyv és még sokféle, ötletes, szellemes, nívós, szórakoztató olvasmány.

Egy-egy könyv csupán 40 fillérbe fog kerülni! Minthogy ilyen olcsó árak mellett a könyvek beszerzése komoly anyagi áldozatot jelent számunkra, tudnunk kell, hogy hozzávetőlegesen hány előfizetőnk és vásárlónk reflektál a könyvekre, mert csak annyi példányt nyomtatunk ki, amennyi szükséglet mutatkozik. Aki igényt tart a február elején megjelenő Karády-önéletrajzra, jelentse ezt be egy pársoros levelezőlapon szerkesztőségünknek. Ugyanezt kérjük példányonkénti vásárlóinktól is, akiknek egyébként csak úgy tudjuk majd kiszolgáltatni a könyvet, ha nemesak bejelentik igényüket, de összegyűjtik az egyes számokban elhelyezett könyvvásárlásra jogosító szelvényeket is. Az 1. számú szelvény a mai számunk 31-ik oldalán található.

Mind az előfizetők, mind a példányonkénti vásárlók legkésőbb január 20-ig jelentsek be igényüket.

KÖNYVPREMIEREK

ÖSSZEOMLÁS

Francia útinapló.

Szabó Zoltán könyve

Az összeomló Franciaország elevenen vérző, plasztikus képét rajzolja meg, legnagyobb részben a helyszínen, az események forgatagában kelt írásokban a szerző, aki Párizstól Bordeauxon át Nizzzáig végigjárta a közelmúlt egész francia kálváriáját. Döbbenetes éle, tapintható képek során elevenedik meg a könyvben előbb a bizakodó, majd összeomló és menekülő Párizs, aztán az országút, a menekülők százezrei, egy nép szív-bemarkoló esalódása biztosnak hitt és öröknek tartott ideáljaiban, vezetőiben, önmagában. A könyv minden sorából érezzük: a történelem járt itt, e pár hét eseményeiben sokéves tanulságok, elszámolatlan kérdések erői mozdulnak. Szabó Zoltán új könyve kitűnő irodalom, nélkülözhetetlen dokumentum egy kor megítéléséhez.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Emeljük
dizsmagyarban!

Szebbé, érdekesebbé varázsolja a hölgyeket ámulat-egyszerű színeivel, parasztián méltóságos vonalaival. Dizsmagyar, lágyesésű, puhán omló mélytűzű bordó bársonyból. Az örök Nagyasszonyos magyar divat, modern feldolgozásban, ó-arany csipkekötény és ujjával igazán szépen öltözteti hölgyeinket. Fényárban úszó bál termek villanyfénye szinte bukdácsol azon az ó-arany zsinórdíszben, amely a pruszlikot szegélyezi s amellyel a kis „mejjre-valót” összelogják Ára **185.—**
Kérje díjmentes Magyar Divatlapunkat: izelítőt kap a magyar ruha tüneményes szépségéről és választékunk gazdagságáról

Magyar a Magyarinak a Magyar Divatcsarnokból!

BETHLEN MARGIT MESÉSKÖNYVE

Műfajok születnek és műfajok halnak meg, de a mese örök. Örök a gyermek figyelmé, amint kedves hősei kalandos útját követi és örök a felnőttek mesélő kedve, amely ezeknek a hősöknek az útját megrajzolja. Bethlen Margit azok közé a mesélők közé tartozik, akik az élet minden mozzanatában megtalálják a mese derűjét és bölcsességét. Elbűvölő, modern mesék ezek, tele humorral és okossággal, tele csillogó költői képzelettel és tiszta költészettel. Gazdagodása irodalmunknak és új út a mese örök birodalmában. (Révai kiadása.)

SZITNYAI ZOLTÁN: ASSZONYKA.

Szitnyai új regényének hősnője, a »szasszonyka« már az új magyar élet leánya. Nem betegő már a régi társadalmi élet kisínyességeinek, táncnak, divatnak, ünnepeketésnek, még csak a főváros fényei közé sem vágyik, belenyugszik, hogy kis pusztai gazdaságban élje le életét. Sitnyai művészi ereje ott emelkedik a legmagasabbra, ahol az emberi világot egy cseppet szatíri-

kusan, de mindig élettellejesen és sok szeretettel mutathatja meg. Különösen két nőalak emelkedik ki új regényéből, az egyik az »asszonyka«, a másik az önmagával meghasonlott nagyvilági nő. Kettejük harca a férfiert, ez az új Szitnyai regény tengegye. (Athenaeum kiadása.)

Földi Mihály:

EGY BARÁTSÁG TÖRTÉNETE

»Pap György elhatározta, hogy megöli a legjobb barátját, Kaszás Jánost« — ezzel a mondattal kezdődik Földi Mihály hatalmas új regénye, amely szerényen az »Egy barátság története« címet viseli. Pedig ez a meggyőző erejű és választékos írás nem egy barátságának a története, hanem a mai emberöltőnek. Mint a kiváló író minden műve, ez is az első betűjétől kezdve a meg-rázó befejezéséig lenyűgözi az olvasót. Merész kézzel nyúl olyan témához, amihez mások még csak tapogatózva sem közelednek. Mélységesen emberi szózat ez a regény, tiszta és fenkölt alkotás. (s.)

Csikés Rózs

Muráti Lili:

SZERETNI

REGÉNY

AZ ELŐZŐ FOLYTATÁSOK TARTALMA:

Judit és Jávor megismerkednek, de a fiú már az első randevút le is mondja, mert egy estélyre hivatalos. Jávor estélyre megy, Judit pedig barátai nőivel lokálba. Másnap Jávor a jövőt színezgeti magának, hogy hogyan is lesz, ha feleségül veszi Szegő Ilucit: saját gyár, gazdagság, munkalehetőség... Judit is Jávorra gondol és arra, hogy miképpen tudná Jávort — akiről érzi, hogy szereti őt — egészen meghódítani.

(Nyolcadik folytatás.)

Másnap délelőtt féltizenegykor Erna odakiált Juditnak:

— Barlay! A telefonhoz hívnak!
Mint a vízbe dobott hal, támad életre a szegény, agyonkínzott leány. Fehér és vörös színt vált az arca. Majdnem elájul a szívdobogástól.

— Maga az, Laci?
— Igen... kérem, ne haragudjon, hogy nem jelentkeztem. Különböző üzleti kellemetlenségeim voltak, de ma este...

Most kellene következni a hideg, büszke visszautasításnak, a bosszúnak, amire Judit két napja készül. Már százszor elismételte magában a szemrehányó szavakat, melyeket Jávorra fog zúdítani. De most mindebből nincs benne semmi. Édes, kacagó gyönyörűség önti el egész lényét, hogy is tudhat egyetlen másodperc alatt így virágborulni az ember lelke?

— Eljön? — hallatszik a telefonból.
— Igen, eljövök!
— És hogy van? Nem haragszik?
— Nem... dehogyan!
— Nem is mondhatom, hogy mennyire várom! Nagyon szeretem magát Judit!

Az ördög vigye el. Az embernek néha hogy kiesüszik valami a száján. Hát persze, szereti Juditot, de mégsem felelőtlen kölyök, hogy ilyen vallomásokat suttogjon a telefonba. Remélhetőleg Judit csak frázisnak tekinti...

Judit nem tekintette frázisnak. Szíve vidám indulókat dobott. Csak a halálosan elkeseredett, reményüket vesztett emberek tudnak ennyire felüjjongani, mikor nyomorúságuk teljében hirtelen új reménysugár csillan feléjük.

Megállapodtak, hogy este nyolckor az Angol Parkba mennek.

*

De nem mentek az Angol Parkba, hanem a szigetre. Ez Judit indítványa volt. Úgy érezte, hogy olyan mondani-valója van Jávor számára, melyeket nem lehet hullámvastak, elátkozott kastélyok, céllövöldék, labdadobáló-sátrak vásári zsvaja között elmondani.

A férfiak gyakran csak azért indítványoznak cirkuszt, alpesi falut, meg hasonló csillogó, zajos programot, mert már ezzel jelzik, hogy minden komoly szándék ki van kapcsolva. Semmi érzelmesség. Flört, hancúrozás,

pajtáskodás, sőr és savanyú cukor... Okos leány már abból megállapíthatja a férfi szándékát, hogy milyen programot javasol?

Jávor már abban a pillanatban, mikor megpillantotta, friss örömet érzett. Tetszett neki a leány. Nem külön és részletezve, hanem minden úgy, amint volt. Jávor nem értett toalettkéhez, sejtelve sem volt, hogy miféle anyagból készült ruha van rajta, a kalapról sem tudta, hogy az legmodernebb alkotás-e. Juditról sem volt biztos, hogy díjat nyer-e szépségversenyen, de örült neki, büszke volt rá, bizott a leány biztos ízlésében és szoliditágában. Jávor e pillanatban megint nem értette, hogy miért mondta le tegnapelőtt Judittal való találkáját? Sajnos, ezrével akadnak ilyen férfi Jávorok, akik mindig örülnek, ha találkozhatnak egy bizonyos leánnyal, de mikor távol vannak tőle, egyszerre valami gyáva passzívitásba merülnek, haboznak, nincs erejük új találkozást kezdeményezni. De most itt volt Judit sugárzó, kedvesen, szinte világítva, ahogyan ragyogott a boldogságtól.

— Szabad gratulálnom? — kérdezte kedvesen. — Biztosan megint felfedezett valamit, amióta nem láttam! Mennyire irigylem magát, hogy így el tud merülni a munkájába. Ez egyszerű lehet. Látja, ezért nem haragszom, amiért megfeledezett rólam. Nagyon buta leány lehet az, aki féltékeny a férfi munkájára, aki nem látja be, hogy a férfi munkája és karrierje mindennél fontosabb!

Jávor elragadtatva nézte.
— Milyen egyszerű leány maga. Az egyetlen, akivel okosan lehet beszélni!

— Én nagyon bízom magában. Maga nagy karriert fog csinálni. Laci. Bár félek, nagyon kihasználják a gyárban...

Jávor ámulata másodpercenként nőtt.

— Maga ilyenekre gondol?
— Természetesen. Nézze, én nem vagyok alkotó tehetség. Tulajdonképpen semmit sem érek, mint munkaerő. Tíz-ezer mással lehetne engem helyettesíteni. De maga, az más. Maga a kivéte-

Az Ön frizurája is ilyen gyönyörű lesz, ha

Tarpan

hajápolóval kezeli naponta a fejbőrét.

Ez az a koncentrált haj-erősítő, amely táplálja a hajgyökerét, erősíti a fejbőrt, megakadályozza a korpát és a hajhullást.

Két hónapra elegendő
Tarpan ára P 3.60
Dr. WANDER GYÁRTMÁNY

LÁBRÓL SZÍVRE

Előbb csak az arca bővült el,
De azután tekintetem
Lesiklott vénuszi alakján
S már lábait nézegetem.

Nem tagadom, kezd ébredezni
Valami sórárgás utána.
Úgy gondolom, csak könnyű játék.
Amért rajong a vágyam álma.

De nézem a szép női lábat,
Merengve boldog földi mennyen,
Vigyázz, ábrándlorag, nehogy majd
Almodozó szívedre menjem.

Petri Mór

SZAKISKOLÁK:

Brada Rezső a m. kir. Operaház tagjának magán
balettakadémiája
Budapest, VI., Jókai-tér 8. Telefon: 116-810

Troyanoff Budapest, VI., ker.,
balettakadémia Hajós-utca 15. I. I.
Telefon: 123-765

NÁDASY Balett-Studio
a m. kir. Opera balettiskolájának vezetője. Andrassy-út 25. szám. Telefon: 426-179

Gallé Tibor festőiskolája
ALAKRAJZ · SZOBRÁSZAT · REKLÁMRAJZ · DIVATTERVEZÉS
VI., Bulyovszky-utca 21. sz. Telefon: 126-541

KEVESEN TUDNAK

les ember, az egyén. Akit így is kell kezelni és fizetni. Tudja mihez értenék én? Ha egy nagyszerű ember felesége lennék és menedzselném. Levonnám róla a szerződés-kötések gondjait. Hiszen tudja, vannak színésznő-férjek. Akik egész életükben nem tesznek mást, mint az asszony szerződéseit kötik. De az mégis szebb, ha nem a férj a menedzselő, hanem a feleség. A férj legyen a különb. Magát annyira elnyeli testestől-lelekestől a munkája, hogy észre sem veszi, hogyan uzsorázzák ki közben.

Jávor elnevelte magát.

— Mondja, honnan tudja, hogy éppen erről van szó. Most akarok tárgyalni az igazgatósággal fizetésemről.

— Nem bízom benne. Maga befolyásolható ember, mint mindenki, aki egy kicsit kívül áll a gyakorlati életben. Magát könnyű leterrorizálni. Maga mellé kell valaki. Nézze, László, eléggé érett és intelligens emberek vagyunk, beszélhetünk nyíltan és kerek szemmel egymással. Hát miért ne mondjam ezt meg őszintén?

— Igen, kétségtelenül vannak hibák bennem! — mondotta Jávor és kissé nyugtalan lett. De olyan gyönyörű ez a nyári este, a fák közül muzsika szűrődik, az ember mintha a város szívében ülne... Beszéljünk inkább arról, ami tökéletes és harmonikus bennünk...

Judit édes mosollyal nézett Jávorra.

— Rendben van. Atadom a szót. Beszéljen hát arról, ami tökéletes bennünk!

— Én például tökéletesen érzem, hogy szeretem magát. Beszéljek nyíltabban? — Feleségül is venném...

Judit behunyta a szemét. Végre! Hát ez a nagy pillanat. Hirtelen elhatározta, hogy ezt nem mulasztja el. Most támadásba kell lépni. Megfogta a fiú kezét, a szeme megint kinyílt és végtelen gyengédséggel és szerelemmel nézett rá.

— És miért nem veszi el? — kérdezte halkan — hiszen én is szeretem!

A világ minden regényének, színdarabjának és filmjének logikája szerint most a nagy esőknak kellett volna következnie, a fiatalok győzelmét jelentő ölelésnek, mely után a legtöbb író be is fejezi a történetet.

De hát az Flet néha önállósítja magát és felháborító új fordulatokat eszel ki. Ez történt most is.

Judit szavai villámsapásként érték Jávort. Életében nem érzett még ilyen szédületet. Minden idegszála, egész férfiasága kinyílt és megtelt muzsikás kábulattal. Egész lényé, tetőtől-talpig hajította, hogy karjába vegye a leányt. Tisztában volt azzal, hogy ezt most a világ minden férfia így csinálná, ezt kívánja a helyzet és főleg ezt várja Judit. De egy rémült, aljas hang vadul kiáltozott benne: vigyázz!! Ne örülj meg! Egész sorsodról, életedről van szó!

— Drága... köszönöm... igazán meg vagyok hatva! — dadogta. Judit

szeme kerekre nyílt az elképedéstől. Mit dadog ez itt? Mit lehet még mondani?

— Kérem, — nyögte keservesen Jávor — meg kell értenie, ismételem, végtelenül szeretem magát, nincs más leány a világon, aki érdekelné tudna. De én nem való vagyok férjnek... Sokkal jobban szeretem, semhogy boldogtalanná akarnám tenni...

— Nem értem! — rébegte lélektelelenül.

— Nézze, én most csupa bizonytalanságban élek, azt sem tudom, hogy itt maradok-e, lehet, hogy külföldön próbálkozom. Nekem nem szabad házasságra gondolnom!

Judit úgy érezte, hogy megáll a szívverése. Halálos ítéletét mondták ki. Nem is volt egészen bizonyos benne, hogy jól érti-e Jávort? Talán még sincsen minden elveszve...

— De hiszen nem is úgy gondoltam, hogy azonnal megházasodunk. Én kintartok maga mellett. Megvárom, míg beérkezik. Csak érezni akarom, hogy magához tartozom. Hogy aggódhatom és harcolhatok magáért. Biztathatom, ébren tarthatom a jókedvét, szerethetem!

— A világ legboldogabb emberévé tesz a barátságával, de nem akarom semmiféle vonatkozásban lekötöni. Ezt nem teheti becsületes ember...

(Folytatjuk)

Hölgyek jelszava

Szővet és selyem, vászon és kelengya
Ölcsón kapható, ezt el ne felejtse...

Klein Antal

minden divatcikkek szaküzletében
Bpest, VII., Király-u. 49. (A Teréz-templomnál)

Ma még teljes választékot talál legolcsóbban a világ legjobb zongoráiból:

részletre is:

LYRA

R.-T.

Magyarország legnagyobb zongoratermében

ERZSÉBET-KÖRÚT 19. Barcsay-u. sarok

Kitűnő külföldi 600.—-tól

Béret! VÉTEL! Csere! Szállítás! Hangolás!

Telefon 222-616

*kedves
pesti
espressók*

Intim Espresso

VII., Erzsébet-krt 36. Kávé, tea, hűsítő italok, sandwichek, saláták, hideg és meleg tálak minden időben

Jól étkezni Pesten sok helyen lehet, de kávézni? csak **Török császár espressóban!**

Rákóczi-út 73. Espresso, török kávé, saláták, sandwichek. — A pesti fiatalság találkozóhelye. Délután és este filléres árak mellett hangulatos zene

ERDÉLY feketéje vezet!
Speciális saláták és sandwichek
ESPRESSO VII., Erzsébet-körút 28

ARWA
Tailor made

az ideális
hernyóselyem harisnya,
mintha a szabó
szabta volna lábra,
minden nőnek
karcsu lesz a bokája

kerje kereskedőjétől

A SZÍNHÁZI VILÁG SZÓRAKOZÓHELYE

SHANGHAI BAR

RAGYOGÓ MŰSOR. TÁNCI
ESTE 9 ÓRÁTÓL ÉJJEL 2-IG
HORTHY MIKLÓS-ÚT 60. SZÁM.

ÓRIÁS KERESZTREJTVÉNY — ÓRIÁS DÍJAKKAL

Két héttel ezelőtt kezdődött óriás - keresztrejtvény - pályázatunk, amely hat héten át tart. Hat héten keresztül közlünk egy-egy ilyen ki-tűnő és tartós szórakozást adó kereszt-rejtvényt, amelyeknek megfejtését a hat hét után, legkésőbb 1941. évi

január hó 30-ig, egyszerre kell beküldeni szerkesztő-ségünkbe. Mindegyik rejtvénynél csak a nagy betűkkel definiált sorok megfejtését kell beküldeni. Azok között, akik mind a hat keresztrejtvényt hibátlanul megfejtik, a

következő jutalmakat osztjuk ki: Első díj: 100 pengő. Második: 50 pengő. Harmadik-nyolca-dik díj: egyenként 25 pengő. A további nyertesek között könyveket, kölnivizeket, selyemharisnyákat, stb. osztunk ki, 700 pengő értékben.

3. SZ. REJTVÉNY: MAGYAR SZÍNHÁZ — MEGFEJTÉSÜL BEKÜLDENDŐK A NAGYBETŰKSEL MEGHATÁROZOTT SZAVAK

1	B	A	L	A	S	A	V	O	Y	B	A	N	E	G	Y	C	S	Ö	K	E	S	H	A	S	S	E	M	M	I																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
26	Ü	G	Y		27	L	Y	V		28	A	G	Y	A	R		30	O	S	Z	T	A	S		31	A	N	A	K	R	E	O	N																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
32	W	I	K	33	T	E	X		34				35	I	B	O	L	Y	A		36	A	D		37	I	G		38	V	I		39	N	N	N																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
		40	A	K	M		41	V	V		42	K	R	I	S		43		44		45	46		47				48	H	Ü	T																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
49	50		51	52	R	A	N	I	A		54	E		55	L	I	A		56	H	U	N	T	H	Y	58	A	N	N	A		60	E	T																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
62	A	R	S	O	N	Y	R	O	Z	64	S	T		65		66	S	T	67	Ö	B	A		68	A	D	A	G		69	S	Z	Ö																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
70	U	D	E		71	Z	N	R		72	V	E	R	S		74		75	76		77																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
78	N	U		79	A	S		80	M	A	N		81		82	L	A	Z	83	A	R	M	A	R	I	A		84		85	M	A	N	O	N	86		87	A	M	Z																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
88	A	J	N	A	L	O	D	I	K	91		92	I	R	S		93	L	Z		94	L	A	O	N		95		96	L	Y	K	A	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
	97	L	U		98	L	A		99		100		101		102		103		104		105		106					107		108		109		110		111		112		113		114		115		116		117		118		119		120		121		122		123		124		125		126		127		128		129		130		131		132		133		134		135		136		137		138		139		140		141		142		143		144		145		146		147		148		149		150		151		152		153		154		155		156		157		158		159		160		161		162		163		164		165		166		167		168		169		170		171		172		173		174		175		176		177		178		179		180		181		182		183		184		185		186		187		188		189		190		191		192		193		194		195		196		197		198		199		200		201		202		203		204		205		206		207		208		209		210		211		212		213		214		215		216		217		218		219		220		221		222		223		224		225		226		227		228		229		230		231		232		233		234		235		236		237		238		239		240		241		242		243		244		245		246		247		248		249		250		251		252		253		254		255		256		257		258		259		260		261		262		263		264		265		266		267		268		269		270		271		272		273		274		275		276		277		278		279		280		281		282		283		284		285		286		287		288		289		290		291		292		293		294		295		296		297		298		299		300		301		302		303		304		305		306		307		308		309		310		311		312		313		314		315		316		317		318		319		320		321		322		323		324		325		326		327		328		329		330		331		332		333		334		335		336		337		338		339		340		341		342		343		344		345		346		347		348		349		350		351		352		353		354		355		356		357		358		359		360		361		362		363		364		365		366		367		368		369		370		371		372		373		374		375		376		377		378		379		380		381		382		383		384		385		386		387		388		389		390		391		392		393		394		395		396		397		398		399		400		401		402		403		404		405		406		407		408		409		410		411		412		413		414		415		416		417		418		419		420		421		422		423		424		425		426		427		428		429		430		431		432		433		434		435		436		437		438		439		440		441		442		443		444		445		446		447		448		449		450		451		452		453		454		455		456		457		458		459		460		461		462		463		464		465		466		467		468		469		470		471		472		473		474		475		476		477		478		479		480		481		482		483		484		485		486		487		488		489		490		491		492		493		494		495		496		497		498		499		500		501		502		503		504		505		506		507		508		509		510		511		512		513		514		515		516		517		518		519		520		521		522		523		524		525		526		527		528		529		530		531		532		533		534		535		536		537		538		539		540		541		542		543		544		545		546		547		548		549		550		551		552		553		554		555		556		557		558		559		560		561		562		563		564		565		566		567		568		569		570		571		572		573		574		575		576		577		578		579		580		581		582		583		584		585		586		587		588		589		590		591		592		593		594		595		596		597		598		599		600		601		602		603		604		605		606		607		608		609		610		611		612		613		614		615		616		617		618		619		620		621		622		623		624		625		626		627		628		629		630		631		632		633		634		635		636		637		638		639		640		641		642		643		644		645		646		647		648		649		650		651		652		653		654		655		656		657		658		659		660		661		662		663		664		665		666		667		668		669		670		671		672		673		674		675		676		677		678		679		680		681		682		683		684		685		686		687		688		689		690		691		692		693		694		695		696		697		698		699		700		701		702		703		704		705		706		707		708		709		710		711		712		713		714		715		716		717		718		719		720		721		722		723		724		725		726		727		728		729		730		731		732		733		734		735		736		737		738		739		740		741		742		743		744		745		746		747		748		749		750		751		752		753		754		755		756		757		758		759		760		761		762		763		764		765		766		767		768		769		770		771		772		773		774		775		776		777		778		779		780		781		782		783		784		785		786		787		788		789		790		791		792		793		794		795		796		797		798		799		800		801		802		803		804		805		806		807		808		809		810		811		812		813		814		815		816		817		818		819		820		821		822		823		824		825		826		827		828		829		830		831		832		833		834		835		836		837		838		839		840		841		842		843		844		845		846		847		848		849		850		851		852		853		854		855		856		857		858		859		860		861		862		863		864		865		866		867		868		869		870		871		872		873		874		875		876		877		878		879		880		881		882		883		884		885		886		887		888		889		890		891		892		893		894		895		896		897		898		899		900		901		902		903		904		905		906		907		908		909		910		911		912		913		914		915		916		917		918		919		920		921		922		923		924		925		926		927		928		929		930		931		932		933		934		935</

171. Túrja a földet
172. Somogy megyei község
173. Állati lakhely
175. A MAGYAR SZÍNHÁZ EGYIK LEGNAGYOBB SIKERE
178. Diplomás
179. Francia város
181. Ló — népiesen
182. Vágószerszám
184. Tudat
186. Len — mással-hangzó
187. 1100 — római számmal
188. Tulajdona
189. Halfajta
190. Kötőszó
191. Férfihang
192. Szár — része
193. Régi norvég nagyr
195. A honfoglaló vezérek egyike
196. Gallium jele
197. Pályaudvar röv.
198. Penge része
199. Egyiptomi istennő
201. Nem az
203. Helyiség
205. Egyiptomi napisten
206. Állati köröm
209. Térdharisnya
210. A tett rugója
212. Lovacska
213. Női név
215. Kicsinyít
216. Cserkészcsapat
218. Vissza: névutó
219. Bárd
224. HIRES MŰVESZNŐ (AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK)
226. A vezérkar főnöke
227. Tojás — németül
228. Bátor
229. Férfinév
231. Barackban van

FÜGGŐLEGES:

1. DOSZTOJEVSZKI LEGNAGYOBB DRAMÁJA
2. Leánynév
3. Művészeti író
4. Még inkább
5. Nép
6. Francia katonatiszt, aki a világháború után Pesten járt
7. Véd
8. Mulató
9. R. T. — németül
10. Hajlat vág
11. A folyóvíz koptató hatása
12. Nemrég divatos játek
13. A MAGYAR SZÍNHÁZ IGAZGATÓJA
14. Mássalhangzó
15. Névutó
16. Ártalmatlanná tesz
17. Kötőszó
18. Termésben van
19. Dátumrag
20. Firenzeben megégetett dominikánus
21. Sporteszköz
22. Ő — németül
23. Étlap
24. Mexikó utolsó bennszülött királya
25. A Duna mellékfolyója
29. Vissza: baromfi
33. Eszes
34. Oyama herceg másik neve
37. Foghús
41. A hajnal kezdete
42. Bicskázik
44. Régi módszer katonák szerzésére
46. Vágy
47. Óserdő
48. Kötőszó
50. Olasz város
52. Virág

53. USA állam rövidítése
55. Római pénz
57. Vissza: Perzsia mai neve
58. Cuba fővárosa
59. N. G.
61. A MAGYAR SZÍNHÁZ NAGY MŰVESZE
63. Király — olaszul
64. Z. V.
65. Jegyzet
67. Ovidius száműzötési helye
69. KIVALÓ SZÍN-MŰVÉSZ
73. A „HAJNALODIK” FŐSZEREPLŐJE
76. Gyilkolási düh
79. Vissza: a hold istennője
80. Francia vigjátékiró
81. Nikkel jele
83. Férfinév
84. Elájul
86. Kettős mássalhangzó
89. Figyelmeztetés
90. Kínai hosszsmérték
91. Kavics
96. Svájci kanton
100. Cipeld el
103. Autómárka
105. Olasz város
108. Vulkan a déli sarkvidéken
109. Angol szótár írója
111. Napoleon kedvelt színésze
113. Erény
114. Messze van Jeruzsálemtől!
115. Régi
116. Rágcsáló állat
117. Magyar folyó
121. Kérdőszó
123. Vissza: fiúnév
124. N. C.
125. Babiloni istennő
128. Férfinév

129. Olgácska
131. Vége a fagynak
134. 51 — római számmal
135. Széria
136. Indulatszó
138. Névelős fűszer
140. Magyar folyó
143. A MAGYAR SZÍNHÁZ NAGY SIKERE
145. Néger nép
148. Spanyol név
149. Angol város
151. NAGYSIKERŰ KOMIKUS SZÍNÉSZNŐ
154. Görög betű
155. Vonat eleje
156. Juttat
157. Mély kút
159. Török mértékegység
161. S.
164. Német prepozíció
165. Hónap
167. Egzotikus állat
169. Szülei nem élnek
170. Tejtermék
173. Gyerekjáték
174. A MAGYAR SZÍNHÁZ RENDEZŐJE
176. Az istenek atyja
177. Fém
180. KÜLFÖLDÖN IS NAGY SIKERT ARATOTT DARAB (ÍRTA: HELTAI)
181. Római pénz
183. Len — mássalhangzó
185. A MAGYAR SZÍNHÁZ NÉPSZERŰ TITKÁRNŐJE (SIPULUSZ LÁNYA)
191. Személyes névmás
194. Itt — németül
195. Északamerikai kikötő
197. Uralkodói ruhadarab

200. Madár
202. A Balaton csatornája
204. Régi ruhadarab
205. Rag
206. Kerület — röv.
207. Okmány
208. KIVALÓ SZÍNÉSZNŐ
211. Kéz — mássalhangzó
212. Achilles atyja
214. KIVALÓ NAIVA
217. Folyó — spanyolul
220. Női név
221. Erőegység
222. Az alvilág kapujának öre
223. A MAGYAR SZÍNHÁZ IGAZGATÓJA
225. Morzejel
226. Vissza: a Mississippitársaság megalapítója
230. Szemfűles
234. Ő a birtokosa; ... van
236. Botrány része
244. Japán hosszsmérték
246. Monte Christo börtöne
248. Angol báróságot nyert magyar Ázsia-kutató
251. Ókori egyiptomi város
252. Hires — magánhangzó
253. Orosz város
256. Állóvíz
258. Repedés része
259. Vissza: jármű
260. Igekötő
262. Sérülés
265. Szerv
267. Hires költő
269. Uralkodói cím
275. Indulatszó
277. Basa — mássalhangzó
279. Sporteszköz
281. Ludolf-féle szám

Svábhegyi Szanatórium

Internacionális nivó. Diéta. Vízkuva.

Penziós ár: P 15.—

DIVATFONALAK Lipótvárosi Fonalkeresk. Rt.

FÜGGÖNY ÉS FÜGGÖNYANYAGOK V., Szent István-körút 25. szám

Szerk... üz

Szerkesztőségi fogadóóra minden nap délben 1 és 2 óra között.

A főszerkesztő fogadóórája: csütörtökön és pénteken 1 és 2 óra között.

Kéziratot, fényképet, rajzot nem adunk vissza és nem őrünk meg. Csak géppel írt írásokra válaszolunk.

*

P. I. G. Egy István színművész. címe a telefonkönyvben. — Városi üzenet. Címét nem tudjuk, ezért így válaszolunk. Legnagyobb sajnálatunkra, nem használhatjuk írásait. Kísé vonta-tott írások, néhol a tájékoztatás is sántít. Lapunk szöveganyagában is frisseségre törekszük s bár írásában a legkomolyabb irodalmi kvalitások rejlenek, nálunk nem közölhető. Kimondottan szép-irodalmi lap használhatná. — Harkai J. Újabb küldeményét nem használhatjuk — Graf G. Egyik se üti meg a közölhetőség mértékét. Lapos, érdeklőtlen írások. — Tiborc. A cikknek semmi aktualitása nincs, enélkül pedig nem elég érdekes. Nem használhatjuk. — K. P. Erzs. Elnyújtott, pont-talan írás. — Bokor F. Hogy egészen őszinte véleményét mondjunk: az említett északi írók hatása nem igen látszik meg. Legfeljebb modoros-

ROYAL BÚTOR RÉSZLETRE IS
VIII., BAROSS-UTCA 34

Hálószobák, ebédlőberendezések, kombinált szobák. Választékunk óriási! Árunk olcsók. Minőségért garántálunk.

ságukban. Ne úgy írjon, mint más, hanem úgy, mint Ön, és többre jut. — Máthé L. Egy lehelyeti fejlődés hiányzik még a közölhetőségig. — Ericsson. Több esekeményt, több mozgást, több színt! — Sztójka L. Nem közölhetjük. Nehézkés, nem eléggé szines, gördülő, könnyed. — Szabó L. »Bücsü« című versét félretettük, ebben van fantázia és verselés is ügyes. A másik kettő nem ilyen szerencsés, formailag is erőszakolt. — Nem tudok hinni. Laposan folyó, kevés változatú vers. Nem használhatjuk. — Névelős V. Se formára, se tartalomra nem üti meg a mértéket. — Nem közölhetők: Kaland a mellékutcán; A sorost nem lehet kikerülni; Éjtéli randevű; Találkozásom Ády kikerülni; Hull a hó; A gyermek; Esti parázs; Elmultunk; Fénykép; Erdélyi kará-

Őskori gyorshashajtó az Igmándi keserűvíz

csony; Mea culpa; Mintegy varázsütésre; Arc-kép; Karácsony, 1940. — Kovács S. Versei egyenetlenek, nem használhatjuk. — K. Kelen J. Jelenet nem közölünk. — C. Béla. Novellája nyomott, érdektelen. Nem közölhető. — Aristophanes. Nem sikerült. Várjuk újabb küldeményét. — Nem közölhető versek: Álom; Valóság és béke; Szeretem a hajad; A napok hullnak; Nem így volt; Miért hagysz itt? — Nem közölhető novellák: Dunaparton; Két asszony találkozik; Emberek énekelnek; Bubó; Ciklámen.

ÚJÉVI AJÁNDÉKTÁRGYAK

Díszes zsebnaptárak. Asztali naptárak
KANITZ C. ÉS FIAI V., Dorottya-utca 8.

„Csik-Rend” ruhák egyedüli készítője
SZABÓ ADORJÁN, Nagymező-utca 19

CALDERONI és TÁRSA

V., Vörösmarty-tér 1

Látcsövek, szemüvegek, fényképészeti készülékek

FILM

SZÍNHÁZ

IRODALOM

Képes művészeti hetilap. Megjelenik minden pénteken

Szerkesztő: EGYED ZOLTÁN

Felélős szerkesztő és kiadó: Dr. MOHAROS LAJOS

Kiadja a „Film-Színház-Irodalom” Kft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Andrassy-út 45

Postatakarépkénti csekkzámla: 22822

TELEFON: 225-862

Fiékiadóhivatal: Teréz-körút 2. Telefon: 22-01-02

Egyes szám ára Magyarországon 40 fillér, Németországban 45 pfennig, Franciaországban 5 frank, Olaszországban 2,50 lira, Jugoszláviában 4 dinár, Szlovákiában 4,5 Ks, Romániában 15 lei, Amerikában 20 cent. Előfizetés Magyarországon egész évre 16,50, félévre 8,50, negyedévre 4 pengő 50 fillér, Jugoszláviában 45 dinár, Szlovákiában 50 Ks, Romániában 180 lei, Olaszországban 30 lira, Angliában 6 shilling, Németországban 5 arany-márka, Franciaországban 60 frank, Amerikában 2 dollár.

Hirdetések milliméter sora a háromhasábos részen 60 fillér. Hirdetések elhelyezésére semmiféle kikötést nem fogadunk el.

Beküldött kéziratot, fényképet, rajzot nem őrünk meg és nem adunk vissza.

TARKA-BARKA KÖNYVTÁR

FILM
SZÍNHÁZ
IRODALOM

1.
SZÁMÚ
SZELVÉNY

